

Mimořádné požehnání Urbi et orbi

Papež František z prázdného náměstí sv. Petra minulý pátek v deštivém podvečeru mimořádně požehnal městu a světu. Při této příležitosti také udělil plnomocné odpustky. V promluvě vyzval všechny k opravdovému spoléhání se na Boha.

„Jako učedníci jsme se ocitli v neočekávané a zběsilé bouři,“ přirovnal Svatý otec nynější situaci k evangelijnímu textu o plavbě učedníků s Ježíšem na rozbořeném moři (Mk 4,34-41) s tím, že dál můžeme pokračovat jediné společně. „Na této lodi jsme všichni,“ uvedl papež v dešti na potměšném náměstí, kde se jindy tlačí davy poutníků.

Papež František mluvil o tom, že pandemie odhalila falešné jistoty, a vyzdvihl nasazení každodenních hrdinů dneška – lékařů, sester, prodavačů nebo rodičů. Podle Svatého otce však neprožíváme

čas Božího soudu, nýbrž soudu našeho – „čas vybrat si mezi tím, na čem záleží, a tím, co pomíjí“. Promluvu uzavřel slovy: „Z této kolonády, která objímá Řím a svět, ať na vás sestoupí Boží požehnání jako útěchyplné objetí. Pán ať žehná světu, daruje zdraví tělu a útěchu srdci.“

Samotnému požehnání Nejsvětější svátosti předcházela chvíle ztišení před byzantskou mariánskou ikonou Salus populi Romani, která utěšovala Římany v těžkých dobách epidemií. Vedle stál procesní kříž z 16. století, kterému je přičítán konec morové rány. V dešti po něm stékaly pramínky vody. Po adoraci Nejsvětější svátosti ve vchodu do prázdné baziliky v litaních zaznělo: „Osvoďte nás, Pane, od pýchy a domýšlivého přesvědčení, že si poradíme bez tebe.“ Okamžik požehnání doprovázely zvonění zvonů a také zvuk sirén.

Přenos na ČT sledovalo 136 tisíc diváků, další desítky tisíc diváků a posluchačů pak na TV Noe a v Radiu Proglas. Papež požehnal Urbi et orbi běžně udílí dvakrát ročně (o Vánocích a Velikonocích) nebo po svém zvolení.

TEREZA ZAVADILOVÁ
Více v homilii na str. 16

„NEJSME SOBĚSTAČNÍ, SAMI SE UTOPÍME,“ vybídl papež k pozvání Krista do současné krize v promluvě při výjimečném požehnání Urbi et orbi (městu a světu). „Potřebujeme Pána jako kdysi mořeplavci hvězdy. Pozvěme Ježíše na loďky svých životů. Máme kotvu: v jeho kříži jsme byli spaseni. Máme kormidlo: v jeho kříži jsme byli vykoupeni. Máme naději: v jeho kříži jsme znovuzrozeni a obejmuti, aby nás nic a nikdo neoddělil od jeho výkupné lásky,“ zdůraznil Svatý otec.

Snímek ČTK

VÝPRAVA NA KOČIČKY. Květnou neděli vstupujeme do Svatého týdne, který letos prožijeme v domácím prostředí.

Více k tématu na str. 4 a 5.
Snímek Dominik Novák / Clověk a Víra

Zjišťujeme, že svět je křehký

To, co žijeme nyní, může být jen malá ochutnávka krize, kterou může vyvolat změna klimatu – upozorňuje lucemburský arcibiskup JEAN-CLAUDE HOLLERICH SJ, předseda Komise biskupských konferencí zemí EU, v telefonickém rozhovoru pro KT.

Kvůli nakaženému zaměstnanci jste v karanténě. Co může dělat kardinál a pastýř, když má „svázané ruce“?

Mám více času na modlitbu, čtení a poslech hudby, ale na začátku (od 12. března) to pro mě bylo obtížné. Pastýř chce být nablízku lidem, podporovat je v těžké situaci, poskytovat duchovní útěchu, ale nemohl jsem. Připomněl jsem si ale biblickou scénu, kdy Mojžíš přihlíží boji Amáleka s Izraelem a má zvednuté ruce k modlitbě. Dokud se modlí, jeho lid vítězí, dokonce mu paže podepřou,

aby neustával (Ex 17). A tak jsem pojal i svou roli jako toho, kdo se modlí za církev. Jsem si jist, že Svatý otec pocítuje něco podobného. Tak rád se setkává s lidmi a nyní také nemůže.

Jak nyní v Lucembursku vypadá pastorace a liturgický život?

Přenášíme po internetu mše svaté z katedrál, což dělají i další farnosti. Vidím, jak jsou někteří kněží vynalézaví, a mám z toho velkou radost. Co se pastorace týče, povzbudil jsem kněze, aby dopro-

vázeli věřící přes telefon. Hlavně starší lidi, osamělé, ty, kteří nemohou vycházet, aby věděli, na koho se obracet, a měli kontakt. Denně volám i své mamince. Takový telefonát je pro kohokoliv, kdo žije sám, otevřením okna do světa. Jsou také kněží, kteří nosí farníkům různé dárečky a nechávají je za dveřmi, aby jim prokázali, že nejsou zapomenuti.

Eucharistii nenosí?

To by bylo obtížné a asi by to šlo i proti nařízením vlády. Já sám jsem jedné rodině, kterou dobře znám, ponechal několik proměněných hostií, aby mohli přijímat Tělo Páně, a dále jsem je povzbudil k duchovnímu přijímání. Také naši skauti se každý večer modlí skautskou modlitbu v době, kdy sloužím mši svatou. Vědí to. A kněžím jsem v dopise připomněl, že nejde o mše svaté bez lidí, ale za a pro všechny lidi, kteří se přidávají s modlitbou a možností duchovního svatého přijímání. Pokračování na str. 3

Anketa mezi kněžími: Jak se proměnila vaše služba?

Zeptali jsme se kněží, jaké cesty a způsoby doprovázení farníků volí v těchto dnech a jak se změnila pastorace v jejich farnosti.

P. Daniel Vícha, duchovní správce farnosti v Místku a moderátor TV Noe

Je to pro nás všechny obrovská výzva. Ukázalo se, že ve farnosti je mnoho lidí, o kterých nikdo neví, kde vlastně bydlí a co nyní potřebují. Jako velké poučení z této krize vidím nutnost budování hlubších sociálních vazeb, aby nikdo neměl pocit, že je v tom sám. Ve

farnosti sice probíhají modlitby farníků přes stream, kostel je otevřený a v rámci možnosti se udělují svátosti, je ale potřeba více o sobě vědět. Pro všechny farníky je také vyhlášena soutěž „Postní doba doma aneb posť se do toho!“ Mají jakkoli ztvárnit současnou situaci a jejich díla budou vystavena v kostele. Důležitý pastorační prostředek je TV Noe, kde pracuji a kde se snažíme nabízet více duchovních pořadů a speciály k této situaci. Jsem rád, že nejen s farníky mohu být v těchto dnech i touto cestou a takto hlásat evangelium.

Pokračování na str. 6

Masky ČVUT vyrábí i farnost

Jednou z velmi dobrých ochranných před nákazou novým koronavirem jsou šnorchlovací (potápěcí) masky, které dobrovolnická skupina Covid19cz ve spolupráci s ČVUT a s využitím 3D tisku doplnila filtrem, jenž chrání jak nositele masky, tak jeho okolí. Klasické respirátory chrání pouze toho, kdo je má na sobě. Je-li nakažený, vydechuje viry přes ventil a ohrožuje lidi v okolí.

Do výroby těchto masek se zapojila také bubenečská farnost v Praze 6, na jejímž území ČVUT leží. „Naším úkolem je tedy každý den smontovat co nejvíce masek, aby se ještě téhož dne dostaly na nejrizikovější pracoviště, především do nemocnic, hned první den jsme pomáhali s dodávkou masek do motolské nemocnice nebo do Fakultní nemocnice sv. Anny v Brně,“ popisuje tamní farář P. Miloš Szabo.

(tok)
Více na str. 2

KT zdarma na webu

Po dobu mimořádných vládních opatření je Katolický týdeník zpřístupněn ke stažení zdarma na www.katyd.cz. Aktuální vydání je k dispozici vždy od sobotního odpoledne. Pokud odebíráte KT v kostele, lze si tištěné noviny objednat přímo do poštovní schránky (viz kontakty níže). „Děkujeme duchovním správcům i dobrovolníkům, kteří zpřístupňují noviny v otevřených kostelích nebo je roznášejí do schránek v rámci duchovní péče nebo dobrovolnické pomoci,“ říká vedoucí redakce KT Jiří Macháně.

Upozorňujeme větší předplatitele, kteří byli nuceni uzavřít své prostory (např. kostely a jiná distribuční místa), že mohou snížit nebo pozastavit odběr týdeníku na nutnou dobu. Změny a obměny předplatného lze učinit na zákaznické lince SEND Předplatné na tel. 225 985 225, mob. 777 333 370, e-mail: katyd@send.cz.

Světové galerie online

Více na str. 9

Velikonoce doma

S předstihem kvůli vázající distribuci přinášíme už nyní průvodce velikonočním triduem v kruhu rodiny. Jak lze Zelený čtvrtek, Velký pátek a slavnost Zmrtvýchvstání Páně slavít doma?

Téma na str. 4 a 5

www.katyd.cz

Pomáhají farníci i lidé s postižením

Bubenečská farnost sestavuje ochranné masky s filtrem pro zdravotníky.

Snímek archiv farnosti

Zanedlouho si na Zelený čtvrtek připomeneme Ježíšova slova z Janova evangelia: „Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“ Mnoho lidí nyní přijalo tato slova za svá a věnují čas a energii lidem kolem sebe.

„Moc děkuji všem, kteří se zapojují do šití roušek pro nemocnice, sociální služby a další potřebné a kteří dokázali zorganizovat akci Roušky od Terezičky. Do kostela vstupují lidé, někteří možná i poprvé v životě, a nosí látky či zakladače na stuhu vytištěné na 3D tiskárnách přes noc,“

popisuje farář v Praze-Kobylisích P. Martin Hobza s tím, že detaily lze nalézt na webu farnosti terezicka.cz.

Farnost v pražské Bubenci nyní dokonce sestavuje potápěčské masky a přidává k nim speciální filtr vyvinutý na ČVUT. Tyto masky pak putují okamžitě do „přední linie“

boje s koronavirem. Ochrání zdravotníky například v pražské motolské nemocnici, ale i v nemocnici sv. Anny v Brně. „Jako věřící konat dobro nejen máme, ale přímo musíme. A když se v blízkosti kostela sv. Gotharda dělá tak velká a potřebná věc, nabídli jsme se a zapojili,“ popisuje farář P. Miloš Szabo. Už minulý týden farnost zaopatřila farníky rouškami a dezinfekcí. V databázi má farář 308 domácností, tedy nic jednoduchého.

I jedině může hodně pomoci. V pražské svatomatějské farnosti se zapojuje Irena Houkalová do

nabídky hlídání dětí (ke svým třem vlastním), pomáhá také s dezinfekcí kostela a jeho otevíráním. Shání ochranné pomůcky pro „svého“ faráře, ale i pro rodného bratra, který je rovněž farářem. „Vedu velké kulturní projekty, ze dne na den jsme tak přišli o práci. Uvolněný čas využívám připojením se k těm, kdo nabízejí ruku k dílu,“ sděluje.

Využívá především svých kontaktů a snaží se propojit ochotné lidi. Ve spolupráci s Městskou částí Praha 6 koordinuje výrobu roušek a sousedskou výpomoc. „Jako křesťané bychom navíc zvlášť v této době měli přinášet světlo do svého okolí i třeba na sociální síti,“ vybízí k šíření naděje, povzbudivých zpráv, ohleduplnému chování i finanční pomoci těm, na něž krize zvlášť dolehla.

Do pomoci se zapojují i handicapovaní. Sdružení Neratov (především chráněná dílna Kopeček) a pedagogové z neratovské speciální školy šijí roušky. „Někdo stříhá, další zažehlují a šijí. Práce je to zdlohouvá a časově náročná, ale má smysl. Mám velký obdiv ke každé kolegyni, která musí stíhat domácnost, hromadu školních úkolů s dětmi a ještě po večerech šije roušky. Pokud máte doma čistý bavlněný materiál (prostěradla apod.), který bychom mohli použít, ozvěte se nám. Roušek je zapotřebí mnoho a látky docházejí,“ uvádí sdružení na svém facebookovém profilu a apeluje především na lidi z okolí.

Živá voda pro chudé

Ani řeholnice z brněnské restaurace L'Eau Vive (Živá voda) nestojí stranou a vaří denně pro chudé jídlo

z dodávek Potravinové banky. „Společně to pak s brněnskou Charitou rozvážíme po Brně našim chudým přátelům. Problém je, že Potravinové bance potraviny rychlým tempem ubývají, a tak je budeme muset nakupovat i my. Prosíme teď více než kdy jindy o jakýkoli finanční příspěvek,“ žádá brněnská Komunita Sant'Egidio, která se o bezdomovce dlouhodobě stará.

Nečekaný dar dostala před pár dny Charita v Jihlavě. Tisíc roušek jim přinesli zástupci dvou místních firem. „Nečekali, neptali se, zajistili a rovnou dodali potřebné ochranné pomůcky, kterých se nám akutně nedostávalo,“ uvádí Hana Fexová, ředitelka Oblastní charity Jihlava. „Kdo rychle dává, dvakrát dává – a zde to platí dvojnásob. Roušky ušil Vývoj a Podzimek zaplatil náklady,“ dodala. Jihlavská Charita těmito rouškami vybavila všechny zaměstnance, kteří se starají o nemocné, seniory a sociálně potřebné.

Chcete se také zapojit? Jeden z projektů pomoci nabízí například Charita ČR. Na webu sijemespolecne.cz vyzývá především firmy, aby se zapojily do šití roušek. Nabízí zasílání materiálu, stačí mít chuť pomáhat a ideálně šicí stroj. „Jste zdravotní sestra v důchodu či aktuálně působící mimo obor, student nebo studentka medicíny, případně chcete pomoci jako dobrovolník? Jste psycholog, který by mohl telefonicky pomoci lidem v napjaté situaci? Umíte sehnat dezinfekci nebo podpořit její nákup finančně?“ ptá se Charita a dobrovolníky směřuje na jednotlivé diecézní Charity, které poskytnou konkrétní informace, kde a jak se lze zapojit. TOMÁŠ KUTIL

Biskupové v karanténě

U biskupa Karla Herbsta testy o víkendu odhalily nemoc způsobenou novým koronavirem. Jeho stav je stabilizovaný.

Kvůli setkání na čtvrteční biskupské radě jsou v karanténě i ostatní pražští biskupové a jejich blízcí spolupracovníci. „Budeme pracovat v režimu mobil, e-mail a podobně. Je to pro nás nepříliš příjemná situace, ale ujišťuji, že je církev solidární s pacienty i s těmi, kteří jsou v karanténě,“ uvedl kardinál Dominik Duka pro Český rozhlas s tím, že většina pracovníků

arcibiskupství se omezení nedotknou, jeho úřad je totiž od zbytku oddělen. „Kde už nestačí lidské prostředky, je prostor pro to, abychom mohli spoléhat na pomocnou ruku Boží,“ povzbudil posluchače a doplnil, že on sám se cítí zdravě.

Pražské arcibiskupství skrze své tiskové oddělení poděkovalo zdravotníkům, kteří „v těchto dnech pra-

cuji s velkým nasazením nejen pro záchranu otce biskupa, ale i všech ostatních nemocných pacientů“. Biskup Herbst je na jednotce intenzivní péče. „Průběh nemoci zatím není těžký, je dobré myslet. Jak ho znám, jistě i v této nové situaci myslí na kluky z dávných chaloupek a na své četné přátele víc než na sebe,“ zmínil publicista a hudebník Bob Flídr, který je s ním v kontaktu.

K modlitbám za jeho uzdravení vyzývají salesiáni i arcibiskupství, prosby za něj zazněly v neděli v některých farnostech nejen pražské arcidiecéze. (tok)

Skauti v Blansku spojili síly s farností

Mezi dobrovolníky se na mnoha místech zařadili skauti. Ti blanenští spojili síly s farností a vytvořili web pomahame-blansku.cz. Tato adresa i s telefonními čísly vstoupila na letáku do domácností města a běží i na liště ČT24. Na webu zatím probíhala koordinace tří akutních oblastí: šití roušek, hlídání školních dětí a pomoc seniorům. Na webu se evidují dobrovolníci i ti, kdo potřebují pomoc. Podle koordinátora pomoci, skautského vůdce Pavla Matušky, jsou dobrovolníci připraveni pomoci s hlídáním dětí. „Farnost k tomu zdarma poskytuje komunitní dům Lotos, kde mohou děti

využít učebny, k dispozici je blízký Katolický dům i orelské hřiště. Nabízí se i příroda v okolí. Program se operativně mění,“ říká Matuška.

Skauti pomáhají i seniorům s nákupy, vyzvednutím léků i se záležitostmi na úřadech, aby ti neohroženější vůbec nemuseli z domu. Koordinační tým nadto vyzval děti, ať malují, a rodiče ať jejich díla vloží do schránky u knihovny či na faře. „Členové týmu je pak rozvěsí po městě na plakátových plochách. Děti se tak postarají, aby v Blansku svítilo sluníčko a prozářilo starosti dospělých,“ popisuje blanený farář P. Jiří Kaňa. (vaš)

Naléhavá výzva vládě

K boji proti šíření koronaviru v domech pro seniory vyzývá vládu celá řada organizací, mezi nimi Komunita Sant'Egidio. Zařízení péče o seniory se podle ní stále potýkají s kritickým nedostatkem ochranných pomůcek i personálu a s nedostatečnou podporou státu. „Vyzýváme vládu ČR, aby přistoupila se zvláštní prioritou k okamžitému plošnému laboratornímu testování u klientů a personálu všech pobytových zařízení pro seniory a všech uzavřených geriatrických oddělení nemocnic,“ píše organizace, které se věnují péči o seniory. Žádají o urychlení dodávek ochranného vybavení: roušek, respirátorů, dezinfekce či rukavic. „Tím se současně zpomalí šíření nákazy v celé populaci a zabrání kolapsu zdravotnického systému,“ připojují. (tok)

Den mládeže tuto sobotu také na TV Noe

Letošní zrušená diecézní setkání mládeže se odehrají na dálku, zčásti na TV Noe. „Světový den mládeže budeme slavit, i když pochopitelně jinak,“ uvedl pro KT českobudějovický pomocný biskup a delegát ČBK pro mládež Pavel Posád a dodal: „Je úžasné, která slova byla nezávisle na současnou situaci už dříve papežem Františkem vybrána. Jestliže jsi ztratil vnitřní sílu, sny, nadšení, naději a velkorysost, přistupuje k tobě Ježíš, jako přistoupil k mrtvému synu jedné vdovy, a vši moci svého vzkříšení ti vybízí: Mládenče, pravím ti, vstaň!“

Na sobotu TV Noe připravila studio „Vstaň“, kterým provede vedoucí Sekce pro mládež při ČBK P. Kamil Strak. Začne v 17 hodin katechezí biskupa Zdenka Wasserbauera, mladé pozdraví biskup Pavel Posád.

Na dotazy bude odpovídat biskup Tomáš Holub, který zastupoval ČBK na synodě o mládeži ve Vatikánu. Virtuální setkání uzavře mše svatá s biskupem Martinem Davidem.

Setkejte se alespoň na dálku

P. Kamil Strak mladé křesťany vybízí, aby se virtuálně setkali v malých skupinkách a rozjímali nad poselstvím Svatého otce, který si přeje, aby mladí lidé byli slyšet. „Jaké jsou vaše touhy a sny? Dejte jim vyjít najevo a skrze ně nabídněte světu, církvi a dalším mladým lidem něco krásného na poli duchovním, uměleckém a společenském.“ Brožura k Týdnu modliteb za mládež je ke stažení na www.cirkev.cz. (puč)

O SLAVNOSTI ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ 25. BŘEZNA se kardinál Dominik Duka pomodlil Anděl Páně na místě stavby Mariánského sloupu na pražském Staroměstském náměstí za odvrácení pandemie. Pak se přidal k modlitbě Otčenáše, ke které vyzval Svatý otec všechny křesťany. Na stavbě sloupu je již uložena část kamenů, které darovala česká i zahraniční města. Snímek Martina Řehořová / Člověk a Víra

Veliká noc: světlo, slovo a jásot

Velikonoční vigilie je nejdůležitější a nejkrásnější liturgií z celého roku. Také v domácím prostředí bychom jejímu slavení měli věnovat zvláštní pozornost.

Velikonoční vigilie

V kostele trvá dlouho, nikam se nespěchá. Tato bohoslužba je složena ze čtyř částí: bohoslužby světla, bohoslužby slova, křestní bohoslužby a slavení eucharistie. Od nejstarších dob je tato noc zasvěcena Pánu (Ex 12,42), aby podle napomenutí evangelia (Lk 12,35) byli věřící s hořícími lampami v rukou podobní lidem, kteří očekávají Pána, až znovu přijde, aby je našel, jak bdí, a přivedl je ke svému stolu. Slavnost velikonoční svíce, čtení Písma a připomínka křestní bohoslužby nás mohou inspirovat také v modlitbě v kruhu rodiny. Vigilie v kostele nesmí začít před západem slunce (letos těsně před 20. hodinou). Pokud v rodině pozdní slavení nepřichází v úvahu (ať už kvůli menším dětem, nebo naopak starším členům domácnosti), bude lepší jít spát ještě v tichu bílé soboty a slavení v upravené podobě přesunout na nedělní ráno. Stejně jako v předchozích dnech pomůže hezké oblečení, pěkně upravené místo a pohodlné sezení.

Bohoslužba světla

Letos se před kostely nebudou zapalovat obvyklé ohně, ale ten, kdo má rodinný dům a zahradu, může začít právě zapálením ohýnku. Oheň není jen symbolem lidské pospolitosti, ale ve chvíli, kdy rozežene temnotu noci, odkazuje na vzkříšeného Ježíše. Laik nebude oheň žehnat jako kněz, ale děkování za světlo je možné vykonat právě zde:

Bože, dej, ať nám tento plamen připomíná tvého Syna, v němž nám zazářila tvá sláva. Očisti naše srdce a dej, ať se v nás rozhoří veliká touha po tobě, aby světlo této veliké noci bylo předobrazem tvé slávy, kterou nám připravuješ ve svém království. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Jádrem bohoslužby světla v kostele je Exsultet (viz rámeček), chvalo zpěv na velikonoční svíci, z něhož si nejčastěji vzpomene na pilnou včelu. Málokdo ale ví, že podobným poděkováním za světlo začínal večer kdysi v každé křesťanské domácnosti, když se zešeřilo a zažehla se olejová lampa.

Také za zdmi našeho domova je možné mít bohoslužbu světla. Koupenny nebo (ještě lépe) vyrobený paškálek nebo křestní svíci či hezkou svíčku (nebo více svící rozmístěných po domácnosti) je možné v rodinném kruhu zapálit a děkovat Bohu za to, že jeho Syn Ježíš je světlo, které temnota nepohltila.

Moment rozsvícení světla a chvály je možné prodloužit modlitbou díky vlastními slovy nebo třeba společně přečteným Žalmem 118.

Během slavení vigilie si můžeme připomenout také vlastní křest.

Snímek Martin Myslivec / Člověk a Víra

Bohoslužba slova

Pro tuto vigilii je vybráno devět čtení z Písma svatého: sedm ze Starého zákona a dvě z Nového.

- Čtení z kostela včetně žalmů a modliteb je možné vykonat i doma. Kdo nemá misál, nalezneme texty na www.liturgie.cz. V případě potřeby je možné další čtení přidat tak, aby člověk mohl rozjímat Písmo opravdu celou noc; je také možné čtení ubrat, žalmy nahradit chvílí tichého zamyšlení, připojit můžeme spontánní modlitbu.

- Dospělým prospěje, když si budou moci ke každému čtení přečíst komentář (na svém webu je chystá České katolické biblické dílo www.biblickedilo.cz), dětem zase budou vyhovovat obrázky, rekvizity nebo improvizovaná scénka či stínové divadlo. Smyslem noční bohoslužby slova je ukázat, jak jednotlivé etapy dějin spásy předznamenávaly Ježíšův kříž a vzkříšení. Tento klíč ke každému čtení z Písma je nutné mít na paměti také při domácí bohoslužbě – ať s dětmi, nebo s dospělými. A samozřejmě nesmí chybět

základní čtení, evangelium – dobrá zpráva o Pánově zmrtyvýchvstání.

Obnova křestního vyznání

Jedním z vrcholů vigilie v kostele je obnova křestního vyznání pomocí otázek kladených knězem a pokropením křestní vodou. I doma je možné přihlásit se znovu ke křtu: prohlédnutím fotografií, vyprávěním těch, kdo u našeho křtu byli, ukázáním křestní roušky dětem či zapálením křestní svíčky, poděkováním za křest. Základní způsob, jak vykonat obnovu křtu, je pomodlit se Apoštolské vyznání víry (to, které se používá při růženci, protože právě to – rozděleno do otázek – zaznívá při této svátosti).

Aleluja!

Součástí velikonoční vigilie v kostele jsou dvě radostné písně. Nejprve Sláva na výsostech Bohu, kdy se zapalují oltářní svíce a zvoní zvony. A pak je to trojí vznešené aleluja, zpívané nejprve samotným knězem a pak shromážděným lidem vždy o tón výš. Je to „nová píseň“, kterou před trůnem Beránka zpí-

vají ti, kdo byli vykoupeni jeho krví. Jestliže se v rodině zpívá, může být podobný radostný zpěv vrcholem domácí bohoslužby. Vhodná je ovšem jakákoli píseň, která obsahuje aleluja a alespoň trochu se týká Pánova vzkříšení, jen když ji budeme znát a bude vyjadřovat naši radost a jásot. Pro starověké křesťany bylo také typické o veliké noci tančit! Rodinná či manželská hostina by v tento den měla být ještě skvělejší a slavnostnější než ta ze Zeleného čtvrtka – ať už se bude jednat o pozdní večeři, nebo snídani.

V rodině je také možné vykonat žehnání velikonočních pokrmů symbolizující celkovou novost, kterou tyto svátky přináší. Jeden z rodičů přečte krátký úryvek z Písma (na výběr: Gn 1,27-21; Gn 9,1-3; Lk 11,9-13) a pak pronese žehnací modlitbu:

Požehnaný jsi, Hospodine, náš Bože, ty všechno naplňuješ svým požehnáním. Shlédni na nás, když dnes o slavnosti Zmrtyvýchvstání tvého Syna děkujeme za tvé dary, které mají sloužit k uchování našeho pozemského života, a uč nás přijímat je z tvých rukou tak, aby všechno směřovalo k tvé oslavě. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Dvoustranu připravil P. RADEK TICHÝ se spolupracovníky z rodin i kněžských řad

Velikonoční světlo rozežene temnotu noci.

Snímek M&P Červení / Člověk a Víra

Exsultet

Zajásejte již, zástupy andělů v nebi! Zaskvěte se v slávě, božská tajemství! K vítězství tak mocného Krále zazní polnice a zvěstuj spásu! Raduj se i ty, země, zalitá tak oslnivou září a tonoucí v jasu věčného Krále, pohleď, jak na celém světě rychle zmizely temnoty! Raduj se i ty, matko Církvi, zkrášlená leskem tak jasného světla! A v mohutném zpěvu lidu ať tento svatý dům Boží zní ozvěnou tvé radosti!

Pán s vámi. – I s tebou. – Vzhůru srdce. – Máme je u Pána. – Vzdáváme díky Bohu, našemu Otci. – Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, abychom neviditelného Boha, všemohoucího Otce, i jeho jednorozeného Syna, našeho Pána Ježíše Krista, oslavovali radostným zpěvem a celou vroucností srdce i ducha. Neboť Kristus za nás splatil věčnému Otci dluh Adamův a svou krví z lásky prolitou zrušil dlužní úpis dávného hříchu.

Dnes je slavnost veliké noci, kdy se zabíjí onen pravý Beránek, jehož krev posvěcuje veřeje věřících. To je ta noc, ve které jsi, Bože, naše praotce, Izraelovy děti, kdysi vyvedl z Egypta; Rudým mořem jsi je pak převedl suchou nohou.

To je tedy ta noc, kdy jas oslnivého sloupu zahnal temnotu hříchu. To je ta noc, která dnes na celém světě vzdaluje věřící v Krista od nepravosti světa a od tmy hříchu, vrací k milosti, sdružuje ve svaté společenství.

To je ta noc, v níž Kristus pouta smrti rozlomil a jako vítěz vystoupil z hrobu. Nic by nám neprospělo, že jsme se narodili, kdybychom nebyli vykoupeni. Ó, jak obdivuhodně se sklání k nám tvá otcovská

dobrota! Jak nedocenitelný to projev tvé lásky: Syna jsi vydal, abys vykoupil služebníka! Vpravdě nezbytný byl hřích Adamův, který Kristus zahladil svou smrtí.

Ó šťastná vina, pro kterou přišel Vykupitel tak vznešený a veliký! Ó vskutku blažená noc, ta jediná směla znát čas i hodinu, kdy Kristus vstal z říše zemřelých!

To je ta noc, o které bylo psáno: „Noc jako den se rozjasní“ a „Noc je mým světlem ve všech mých radostech.“ A tak posvěcená tato noc zahání hříchy, smývá viny, hříšníkům vrací nevinnost a zarmouceným radost; zahání nenávisť, vytváří jednotu srdcí a pokojuje zlé moci.

V této milostiplné noci, přijmi tedy, Otče svatý, tento chvalo zpěv jako večerní obět, kterou ti přináší přesvatá církev, když rukama svých služebníků slavně obětuje tuto svíci ze včelího vosku. Již jsme slyšeli chvalo zpěv na tuto svíci, kterou ke cti Boží rozsvítil planoucí oheň. Ačkoli se její plamen dělí a rozdává světlo, přece ho neubývá.

Napájí se totiž tajícím voskem, který pro tuto vzácnou svíci připravila pilná včela.

Ó vpravdě blahodárná noc, která spojila zemi s nebem, člověka s Bohem.

Prosíme tě tedy, Bože, ať tato svíce, ke cti tvého jména posvěcená, stále svítí neslábnoucím jasem, aby rozežehala temnotu této noci.

Přijmi ji jako líbeznou vůni a dej, aby zářila jako světla na nebi. Plamen její ať spatří jitrní Vládce světla. Onen totiž Vládce světla, který nezná západu.

Ten, který se vrátil z říše zemřelých a jasně zazářil lidskému rodu: tvůj Syn, Ježíš Kristus, který s tebou žije a kraluje na věky věků.

Amen.

Díky internetu za díly mistrů

Alena Scheinostová

Mnohé domácí i světové galerie zvou nyní do svých sbírek online. Nahlédnout tak lze do prostor, kam bychom se leckdy za běžných podmínek obtížně dostávali.

Lidem uvízlým hygienickými opatřeními v jejich domovech po celém světě vyšli vstříc pracovníci projektu Google Arts & Culture a společně se stovkami muzeí, galerií a archivů připravili dlouhou řadu virtuálních prohlídek. Na internetové adrese artsandculture.google.com si lze vybrat z tematických celků, řazených například podle slavných umělců, proslulých míst nebo podle proměn práce s barvou, či vyhledat procházku zvolenou kulturní institucí. Pomocí šipek na klávesnici pak uživatel může prozkoumat prostory a sbírky v úhlu 360° a přiblížit si detail, který ho zajímá.

Zcela bez front tak lze zavítat například do světoznámé florentské Gallerie degli Uffizi, kde jsou uchovávána díla jako „Korunovace Panny Marie“ od Fra Angelica (1435), Raffaelův „Papež Lev X. s kardinály“ (1518) či také notoricky známé Boticelliho „Zrození Venuše“ (1485). Svě sbírky zpřístupnilo online rovněž nejvýznamnější nizozemské muzeum – Rijksmuseum Amsterdam. Vedle mnoha dalších exponátů od nejstarších dob po současnost zde zájemce najde malby z Nizozemského zlatého věku, včetně těch od Rembrandta van Rijna (kromě slavné „Noční hlídky“ z roku 1642 je to například „Jeremiášův pláč nad zničením Jeruzaléma“ z roku 1630) či od Jana Vermeera. A do třetice jmenujme petrohradskou Ermitáž. V držení této ruské galerie je mezi třemi miliony sbírkových předmětů například Rembrandtovo často reprodukované plátno „Návrat ztraceného syna“ (1668).

Za obrazy i k hrobu světce

Speciální online prohlídku připravilo pro obdivovatele historie a kultur světa Britské muzeum v Londýně na stránkách britishmuseum.withgoogle.com. Interaktivní putování po časové ose od pravěku k dnešku lze filtrovat podle tematických okruhů, jedním z nich je „Religion and Belief“ (Náboženství a víra). Tyto klíče odemknou k prohlídce třeba díla a památky starého Egypta, starověké Číny, dáv-

Tzv. *Rajhradské Ukřižování* (kolem roku 1440) je jedním z mistrovských děl v držení Národní galerie Praha, které nyní lze obdivovat na internetu.

Snímek NG Praha

ných biblických krajin i Evropy doby železné. Ke každému dílu je v angličtině připraven zaslavený komentář.

Pozadu nezůstávají ani domácí instituce. Národní galerie v Praze umožňuje obdivovat uchovávaná díla na stránkách www.ngprague.cz pod odkazem „Sbírky online“. Vyhledávat zde lze podle témat (například asijské umění, Hollarova grafika, Michelangelo atd.) nebo třeba podle období, výtvarné techniky a samozřejmě podle autora. Také tentokrát je možné díla si detailně přiblížit a prohlížet si je tak zblízka, jak to „naživo“ vůbec není možné. Například usebraný pohled El Grecova „Modlícího se Krista“ (1585–1597) ze sbírky Starých mistrů tak může v takřka životní velikosti

doprovázet naši předvelikonoční modlitbu. K jednotlivým pracím je vždy přiřazen odborný komentář.

Podobným způsobem se lze těšit ze sbírek Moravské galerie v Brně (na stránkách sbirky.moravska-galerie.cz/katalog). Zdejší pracovníci navíc slibují v nejbližších týdnech spustit interaktivní program pro dospělé i děti. A do Muzea umění Olomouc, které zastřešuje i tamní Arcidiecézní muzeum, lze nahlédnout na stránkách www.muo.cz/sbirky/. I tentokrát kurátoři připravili ke každému dílu čtivý výklad, ať už jde o Führichovo „Kladení Krista do hrobu“ (před 1836), „Ecce Homo“ (kolem 1660) boloňské malířky Elisabetty Sirani nebo třeba Medkova Svatého vojáka (1967).

Vlastní virtuální prohlídku nabídlo rovněž nedávno znovuotevřené Národní muzeum v Praze. Populární kostru „velryby“, hlavu mamuta, historické a přírodovědné expozice i samotné překrásné zrekonstruované prostory s výjevy z novodobé české mytologie lze najít na stránkách www.virtualczech.cz/narodnimuzeum/.

A příznivce sakrální architektury potěší možnost virtuálně navštívit baziliku sv. Františka v Assisi díky stránkám sanfrancescopatronoditalia.it. Historický chrám, který je součástí světového dědictví UNESCO, vyzdobili středověcí mistři jako Giotto či Cimabue. Sám světec je pochován v chrámové kryptě, jejíž interier je na zmíněných stránkách navíc nepřetržitě přenášeno pomocí webkamery.

Čas na českou filmovou klasiku

Lukáš Jirsa

Na internet přesunula své aktivity kina, divadla, hudební tělesa i instituce či galerie. Online a zdarma tak můžeme sledovat špičkové umění – ovšem většinou pouze po dobu krize, která – doufejme – nepotrvá příliš dlouho.

Jinak je tomu s Youtube kanálem pojmenovaným *Česká filmová klasika*. Ten již od prosince 2018 trvale nabízí možnost zhlédnout zdarma, legálně a ve velice dobré kvalitě filmy, které mnohdy patří do zlatého fondu naší kinematografie. Za projektem stojí spolupráce Národního filmového archivu, Státního fondu kinematografie, společnosti DILIA a Blue Sky Film Distribution.

Díky všem zúčastněným je na *České filmové klasice* nyní ke zhlédnutí na 90 snímků a kaž-

dým týdnem – alespoň teď během karantény – přibývají dvě až tři novinky. Tedy „novinky“ v uvozovkách, protože kanál nabízí snímky natočené od 30. do začátku 90. let minulého století.

Najdeme zde díla klasická a široce oblíbená, jako jsou *Hrdinný kapitán Korkorán* (1934) s Vlastou Burianem, stále aktuální komedie *Bílá paní* (1965) či historická veselohra *Svatby pana Voka* (1970); filmy závažné (*Krakatit*, *Bílá nemoc*), poetické (*Holubice* Františka Vlčíla),

propagandistické (*Jan Hus*, *Sokolovo*) i trezorové (*Kočár do Vidně*).

Nebo se můžeme vrátit k debutům filmařů Československé nové vlny, ať už ke *Konkursu* (1963) Miloše Formana, k prvotině Věry Chytilové *O něčem jiném* (1963) nebo k neprávem poněkud pozapomenutému *Nejkrásnějšímu věku* (1968) Jaroslava Papouška – tvůrce slavných komedií o rodině Homolkových.

Autor je dramaturg TV Noe a filmový kritik

Poslední oáza Ivana Martina Jirouse

KNIŽNÍ TIP
Hany Svanovské

Vydávání sebraných spisů Ivana Martina Jirouse završilo nakladatelství Torst. Poslední svazek s názvem *Magorova oáza* nese známky pečlivé práce editorů Adély Petruželkové a Michaela Špirita a dobarvuje čtenářům básníkovu košatou a provokativní osobnost.

První část knihy tvoří materiály, které by spíše příslušely zařadit k *Magorovu zápisníku* vydanému před více než dvaceti lety. Stěžejní je však oddíl tvořený Jirousovými sloupky, které publikoval mezi lety 2008 a 2011 v Divadelních novinách. Název „Na Oáze“ – podle Jirousovy domovské

hospody na smíchovském nádraží – dokumentuje jejich příležitostný charakter, zároveň jsou však deníkovými záznamy svého druhu, propojujícími několik literárních forem: originální komentáře soudobého společenského a kulturního dění, hospodské historky, básně nebo kolovrátkově se vracějící lamentace nad vlastní neschopností sloupek pro „Divadelky“ vymyslet a napsat. A i když se Jirous často opakuje, co se týče témat i motivů, přirozený básnický hmat a cit v jeho případech fungují úplně stejně jako pomyslné „žiletky v kapesníku“ Bohumila Hrabala.

„Velmi pravděpodobně půjdu do kriminálu za věc, která je odporná a kterou jsem opravdu udělal. Rozhodl jsem se přiznat, i když mi dost přátel radilo opak. Možná bych je poslechl, kdyby šlo o něco jiného. Ale v tomhle případě nemůžu lhát, popřel bych sám sebe. (...) Ale stalo se to a prosím vás všechny, abyste věřili – a říkám to upřímně – že kdyby se komunikoliv z vás stalo cokoliv podobného, dou-

fám, že bych vám odpustil. (...) Svým přátelům jsem řekl všechno. A žádný z nich se ode mne neodvrátil,“ kaje se Jirous v zařazeném rozhovoru z roku 1995. Jirous byl buřič, rebelant, provokatér, člověk až patologicky oddaný nemírnému popíjení alkoholu – ale zároveň muž, který sám sebe označoval za věřícího katolíka. Šlo o jednoho z autorů možná nejsilnější české křesťanské lyriky po druhé světové válce.

Je tu ještě jeden důvod, proč by se Jirousův odkaz neměl vyčerpat pouze ve své undergroundové identitě (jako se stalo v jinak vynikající monografii Marka Švehly z roku 2017). Od málokterého umělce hlásícího se ke křesťanství jsme slyšeli spolu s rouháním všeho druhu tolik sebekritiky, pokory a realistického pohledu na vlastní konání. Takže zatímco se nad řadou pasáží derou do očí slzy smíchu nad Magorovými historkami i originálními postřehy, stejně tak mi tekly slzy dojetí nad připomínkou, že komu je mnoho odpuštěno,

dostává příležitost o to více milovat druhé. Nelze číst Jirouse-básníka odděleně od Jirouse-novináře, oddělovat Jirouse-otce undergroundu od Jirouse-katolíka, otevřeného hříšníka Jirouse od Jirouse-kajčínika.

Tyto silné texty tu tedy nejsou jen ke studijním účelům, jak píše editoři tohoto svazku. Jsou tu proto, abychom lépe pochopili člověka Ivana Martina Jirouse.

I. M. Jirous: *Magorova oáza* (Torst 2019)

Autorka připravuje pořad Knihovnička na Radiu Proglas

Bdělost jako příprava k přijetí daru

P. Jan Regner SJ

Úryvek z Matoušova evangelia začíná zradou jednoho z Ježíšových učedníků: „Co mi dáte, když vám ho zradím“ (Mt 26,15). Pokušení mít výhodu, zisk z toho, že patříme k okruhu Ježíšových učedníků, se občas nevyhne nikomu z nás. Proto se udržujeme v bdělosti!

Poslední neděle postní doby obvykle říkáme „květná“, i když přesnějším překladem latinského Dominica in palmis by bylo spíše „palmová“. Už jeruzalémská liturgie ve čtvrtém století prý znala obřad žehnutí ratolestí spojený se slavnostním průvodem, který připomínal Kristův vjezd do Svatého města. Právě mávání palmovými větvemi dalo v osmém století pojmenování celé neděle.

Čekat s lampami plnými oleje

Vhodnější se však zdá starší označení této neděle jako pašijová, protože si v tento den každý rok čteme pašijový příběh podle synoptických evangelistů. Znovu rozzímáme nad vrtkavostí člověka, nad tím, jak se i v našich srdcích „Hosana!“ tak snadno mění v „Ukřizuj, ukřizuj ho!“

Na letošní rok připadá Matoušova verze vyprávění, kde mimo jiné Ježíš napomíná dřímající učedníky: „To jste nemohli ani jednu hodinu se mnou bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení.“ V této naléhavé výzvě se autor evangelia vrací k tématu bdělosti, které nastolil už v předchozích dvou kapitolách. Mluví se v nich o konci světa, druhém příchodu Syna člověka a o věřících, kteří ho mají vyhlížet, podobně jako prozíravé panny čekají na ženicha – s lampami plnými oleje v rukou.

Zůstávat plně v přítomnosti

Bdí ten, kdo se probudil, to dá rozum. Jenže nemluvíme zde jen o fyzickém stavu člověka, který procitl k plnému vědomí a jeho organismus je v pohotovosti natolik, že je schopen přiměřeně reagovat na vnější podněty. Ježíš nás imperativem „bděte!“ vyzývá především k připravenosti nitra a vnímavosti srdce. Podobně jako Samuela, kterého opakovaně volá jménem, vyvádí Hospodin každého z nás z našeho neplodného snění do pl-

Ježíš nevstupuje do Svatého města, aby přijal počty vyhrazené pozemským králům, těm, kdo mají moc. Přichází, aby byl bičován, inzultován a vysmíván.

Snímek Pixabay

ného uvědomění reality, ve které se nacházíme.

My se snadno necháváme svést z cesty, ztrácíme ze zřetele svůj cíl, jednáme impulzivně, ve vleku svých neuspořádaných náklonností, závislostí, falešných představ, silných emocí apod. Stále znovu potřebujeme probouzení do skutečnosti – takové, jaká je. Bdělý člověk je smířený s danostmi svého života, ba i se sebou samým. Realitu vnímá s očima doširoka otevřenými, nepřivírá je, když spatří něco nepohodlného, nestrká hlavu do písku před problémy, jimž musí čelit. Zůstává plně v přítomnosti, a nepotřebuje tedy utíkat do nostalgie vzpomínek ani překřičet skutečnost iluzí o budoucnosti.

Pochopit, že Boha neznáme

Baskický mystik sv. Ignác z Loyoly říkal, že máme „hledat Boha ve všem“. Jak o to usilovat? Je to právě stav mysli, který nazýváme bdělostí, co nám pomáhá vnímat Boží přítomnost ve všedních záležitostech našeho života. Hospodin ovšem nepřichází tak, jak si my lidé vysníme. Nenechává se vmanipulovat naším

očekáváním, není jeho ambicí vměstnat se do připravených přihrádek našich pojmů.

Už andělský učitel Tomáš Akvinský v komentáři k Boethiově traktátu O svaté Trojici píše: „To je vrchol lidského poznání Boha – pochopit, že Boha neznáme.“ Hospodin je velký umělec, kterému nikdy nechybí invence. Je přítomen v přírodě, která odkazuje na svého Stvořitele, v rozhovorech s přáteli i v tváři nepřítele, v našich úspěších i nezdařech, v radostech našeho života, ba i v situacích těžkých, které jsou zdánlivě zcela bohapusté. Bůh každého z nás neustále překvapuje.

Růst lidsky i duchovně

Bdít znamená také být připraven k přijetí daru. Nestačí jen vztáhnout ruku a otevřít dlaň. Je třeba otevřít pokojík srdce, aby dar nepadl pod naše nohy a nebyl zašlapán do země. Bdělost nám pomáhá neminout příležitost, ať už přijde kdykoli. Možná i současná krizová situace, kterou vyvolala pandemie koronaviru, může být pro nás takovou příležitostí. Díky tomu, že nás vytrhuje ze stereotypů a připomíná nám naši zranitelnost, udržuje nás v bdělosti a dává nám šanci růst lidsky i duchovně. Budme za tuto netradiční formu postní doby

vděční a využijme ji až do dna. Dovolme Bohu, aby i tento nástroj využil k naší proměně.

Autor je jezuitský kněz a teolog, působí v Akademické farnosti Olomouc

Proč jde Ježíš do Jeruzaléma?

Nebo možná lépe: jak vstupuje Ježíš do Jeruzaléma? Zástup jej provolává králem. A on se proti tomu nestaví, nezakazuje to (srv. Lk 19,39-40). Jakým typem krále však Ježíš je? Podívejme se na něj: jede na oslátku, nemá dvořany, kteří jej následují, není obklopen šikem symbolizujícím moc. Je přijímán skromnými, jednoduchými lidmi, kteří v Ježíši spatřují něco více, mají smysl pro víru, která říká: To je Spasitel. Ježíš nevstupuje do Svatého města, aby přijal počty vyhrazené pozemským králům, těm, kdo mají moc, těm, kdo panují; přichází, aby byl bičován, inzultován a vysmíván, jak předpovídá Izaiáš; vstupuje, aby přijal trnovou korunu, rákosovou hůl a nachově rudý plášť; jeho království bude zesměšněno; vstupuje, aby vyšel na Kalvárii obtížen dřevem.

Papež František

Koronavirus – výzva k obrácení

P. Vojtěch Kodet OCarm.

Když jsme letos vstupovali do doby postní, nikdo z nás netušil, jak bude jiná oproti předěslým. Každoročně si křesťané kladou otázky, jak tuto dobu dobře prožít, v čem se uskromnit, čemu věnovat čas a síly. Letos jsou odpovědi na tyto otázky z určitého pohledu jednodušší.

J sme v mnohém limitováni bez našeho rozhodnutí. Jakékoli omezení vnější svobody není nikomu příjemné, ale jde především o svobodu vnitřní. Mnozí se ptají: Proč nás to potkalo? Co to má znamenat? Co máme dělat? Někteří navrhuji zintenzivnit půst nebo modlitbu, jiní doporučují určité konkrétní formy modlitby, mnozí jsou zaskočení tím, že se právě v tomto období nemohou účastnit slavení eucharistie.

Nejde o množení pobožností

Chtěl bych nám všem připomenout několik skutečností. Jednak je doba postní více než jakékoli jiné období v roce vnímána jako doba pokání, obrácení. Domníváme se, že to je právě to, co se od nás Ježíšových učedníků očekává. Bible mluví o obrácení a pokání jako o návratu k živému Bohu. Jde o návrat našeho

V postní době můžeme spojit výlet do přírody třeba s modlitbou křížové cesty. Snímek Pixabay

srdce, naší mysli. Nejde tedy o množení pobožností, ale o vědomé rozhodnutí dát Bohu opět první místo ve svém životě, dát mu plnou důvěru a lásku. Svěřit mu jak svoji minulost poznamenanou naší slabostí a hříchem, tak svoji přítomnost i budoucnost – s důvěrou, že se postará, když se mu svěříme. Víme a mnozí

máme osobní zkušenost, že Bůh dokáže i těžké věci našeho života proměnit v dobro, když se svěříme do jeho rukou. Stejně tak jedině on může nakonec proměnit v dobro i současnou zkušenost plnou omezení, starostí, strachu a paniky.

Kdykoli v Bibli čteme o epidemiích, živelních pohromách či válkách, vždy to byla doba, kdy Bůh volal lidi k pokání a obrácení, protože se od něj vzdálili. Ať už zapomenutím na Boha, modloslužbou, hříšností, nebo i tím, že svůj osobní vztah s Bohem vyměnili za náboženský život – a také z něho si udělali modlu. Z tohoto pohledu i současná nemožnost účastnit se aktivně slavení eucharistie může být pro nás šancí, abychom ve svém vztahu s Bohem nelpěli na žádných rituálech, zvycích a obřadech, i těch nejposvátnějších, ale vrátili se svým srdcem přímo k němu a k jeho slovu. Evangelista Jan, když napsal své svědectví o poslední večeři, na rozdíl od ostatních evangelistů nezmínil slova proměnění, ale Ježíšovu službu mytí nohou. Z tohoto pohledu se nám slavením eucharistie v době, kdy nemůžeme jít společně do kostela, může stát každý skutek opravdové lásky.

Záleží na každém z nás

Můžeme nesouhlasit s různými rozhodnutími vládních činitelů, která se nám mohou zdát přehnaná či nedostatečná, propagandistická či vzbuzující zbytečnou paniku a úzkost. Může nám být velmi nepříjemné, jak se někteří lidé začínají chovat sobecky a bezohledně. Na druhé straně se nedá přehlédnout,

jak se zvedla mezi lidmi – a to jak věřícími, tak nevěřícími – velká vlna solidarity. Jedno je jisté. Až se podaří eliminovat epidemii a nastane období po ní, nikdy už to nebude jako před ní. Jestli ale období, co pak nastane, bude horší, nebo lepší, záleží na každém z nás, jak se k tomu dnes postavíme. Zkusme se každý sám Boha ptát, co od nás Bůh očekává.

Vratme se k Bohu celým srdcem, a poznáme, jestli nám k vnitřnímu pokoji pomůže více sledovat televizi a zprávy na internetu, nebo spíše čas na modlitbu, četbu a na druhé kolem nás. Jestli k tomu někomu pomůže půst, ať se postí, jestli naopak, aby se najedl, ať se nají, jestli aby byl sám, ať se stáhne do samoty, jestli jít do přírody, ať jde do přírody, jestli někomu pomohou konkrétní modlitby, ať se je modlí. Nesmíme žádný prostředek našeho života s Bohem vyměnit za život sám a za Boha samotného. Nezapomeňme, že jediný Bůh zná východisko z každé těžké situace a potřebuje k tomu, aby ho mohl uskutečnit, ty, kteří ho milují a poslouchají jeho slovo.

Převzato z www.vojtechkodet.cz s autorovým svolením

PERSPEKTIVY

Odpovědný redaktor: Jaroslav Šubrt

Redakční rada: Prokop Brož, Miloš Doležal, Zdeněk Jančařík, Jakub Jínek, Lukáš Nosek, Jan Oulík, Jan Paulas, Dagmar Pohunková, Karel Pučelík, Mireia Rysková, Marián Sekerák, Alena Scheinostová, Jaroslav Šebek, Jiří Zajíc a Martin T. Zikmund

Naděje, co „visí“ ve vzduchu

Co všechno dnes najdeme ve vzduchu? Kromě obávaného viru zaplnila neviditelný prostor kolem nás data. Více než jindy komunikujeme přes internet, doslova se snažíme „atmosféru“ mezi lidmi utěsnit nadějí a modlitbou.

O povzbudivá slova se snaží všichni kolem. Jenže zatímco jeden dýchá volněji skrze naděje, jiný se přeče jen lehce dusí pod obavami a stresem posledních dní. Co vlastně skrýváme pod svými rouškami, jaká slova volit ke společnému povzbuzení?

„Jelikož svým zaměřením rozhodně nejsem optimista, je pro mě zcela zásadní, že mohu svou nadějí opírat o důvěru v Boží lásku. Ať se děje, co se děje – s mými blízkými, s tím, na čem mi záleží, se mnou – zpočátku mě to vždycky dost zasáhne, ale pak se jakoby „vnitřně přikrčím“ a usílím se u Ježíšových nohou. A tam se zotavuji,“ říká pedagog a skaut Jiří Zajíc.

Křesťané se snaží posílit naděje ve svém společenství. Vzájemně si telefonují, vidí se na obrazovkách, společně se modlí. Oblíbené jsou modlitba růžence či litanie. Co ale třeba doslova „božské čtení“? P. Petr Soukal v textu níže připomíná pro tyto dny praktickou modlitbu Lectio divina.

Pomáhají slova, ale i „společné ticho“

Jak ale podpořit naděje u těch, kdo ji nemohou v prvé řadě hledat v Bohu, nepočítají se mezi věřící? „To je velice těžké. Třeba jsou ale schop-

Jarní příroda přirozeně ukazuje sílu celého Božího stvoření.

Snímek Jan Bužek / Člověk a Víra

ni „zachytit se“ alespoň v tom, co říkal Václav Havel: „Naděje není optimistické přesvědčení, že všechno dobře dopadne, ale jistota, že ať to dopadne jakkoliv, má to smysl.“ Všechno ostatní se pod tlakem utrpení rozsype,“ říká Jiří Zajíc.

Katechetka Lenka Hanzlová z Prachatic má jinou dobrou zkušenost: tomu, kdo se ptá, nabídnout k přečtení jedno z evangelií jako celek, jako jedno vyprávění. „A v reflexi nad textem Písma i tím, co právě žije, ho spíše uklidnit, že bolest patří k životu, že na tomto světě byla, je a bude, ale že se z tohoto stavu dá vyjít vítězně! Odpovědí je Ježíšův příběh a životní příběhy těch, kteří se jím dali inspirovat a šli jeho cestou.“ Podle této katechetky je důle-

žitě nebát se druhým svědčit o tom, že i pro mě je tento příběh důležitý, živý a že i já se jím nechávám inspirovat. „Vhodné je v lásce připomínat, že není dobré zůstat na problému a bolesti sám, nebát se poprosit o pomoc toho, ke komu mám důvěru, říci si o modlitbu. Myslím, že uměním života z víry je „vložit na Pána všechnu svou starost“, nehnápat se v bolístkách, „vždyť jemu na nás záleží“ (srv. 1 Pt 5,7).“

Inspirace velikonočním příběhem

Blíží se Velikonoce nám umožňují mluvit o naději jinak. „Realita, kterou v těchto dnech žijeme, nám dává příležitost hluboce vstoupit

do dramatu křížové cesty, dojít až na Golgotu. A tam nezůstat sám, ale vidět Krista – trpícího za mě, za celý svět. Životní situace, které přicházejí (a my se „díky“ nim chytáme v bolesti paty kříže), nám mohou být zároveň obrovskou posilou. Každodenní umírání sami sobě s pohledem upřeným na Ježíše – nejprve trpícího a později zmrtychvstalého – je těžké. Potřebujeme se modlit a „být nesení“ i modlitbami druhých. Velikonoce, to je životní příběh každého z nás! Je to cesta k Životu. Velikonoční symboly, zvyky a tradice ukazují i na náboženský obsah (Jan 12,24). Myslím, že je dobré pomoci druhým, kteří hledají naděje, tohle odkrývat a objevovat,“ uzavírá katechetka Lenka Hanzlová. KAROLÍNA PEROUTKOVÁ

Jedině radost ve mně je ta pravá

Jak v dnešních dnech přinést naděje a povzbuzení těm, kteří se nepočítají mezi věřící?

Zeptali jsme se P. PETRA VÁČKA SJ, farního vikáře pražské Akademické farnosti.

Jakou inspiraci z Bible byste vybral při snaze potěšit druhého člověka – nepravděpodobného katolíka nebo nevěřícího?

Pokud „inspiraci z Bible“ míníte nějakou biblickou pasáž, asi vás zklamou. K potěšení nevěřícího bližního bych biblický text nepoužil. Bible není adresovaná nevěřícím a schopnost čerpat z ní sílu většinou předpokládá pomalý proces postupného chápání a vstřebávání.

Nepravděpodobný katolík je pak kategorie mnohoznačná. Pokřtěný katolík, který svou víru nepravděpodobně, k tomu asi má své důvody. Předpokládá, že bude otevřený pro povzbuzení Bibli, bych si nedovolil. Pokud biblickou inspiraci myslíte opravdu inspiraci, a nikoli text samotný, jsme na tom lépe. Inspiraci je pak to, co do mě Slovo Boží vdechlo. Trpělivost, laskavost, ochotu, velkorysost, radost, víru, naděje a lásku.

Je vhodné třeba přizvat ke společnému sledování mše sv. v online přenosu?

Máte-li opět na mysli nevěřícího či nepravděpodobného, pak si myslím, že to není dobrý nápad. Není to jazyk, kterým takový člověk komunikuje.

Jakou jinou možnost byste tedy volil?

Dal bych takovému člověku svůj čas a pozornost. Rozhodně bych nic „nevolil“, protože by to byla strategie a to je mi nepříjemné, je to nepříjemné i většině vnímavých lidí a je to příliš často manipulativní. Co druhý člověk potřebuje, mi dá najevo sám. Třeba mi bude chtít něco vyprávět. Třeba se bude chtít bavit o filmu, který viděl, o své rodině atd. Třeba se mnou bude chtít jít do přírody (která takzvaným nevěřícím často nahrazuje kostel).

Nechal bych tedy zvolit toho druhého, co bude dělat.

A co inspirace blízcím se velikonočním příběhem?

Ano, inspirujeme se. Čtème ho, meditujeme ho a žijme ho. Necháme se pomalu a potichu proměňovat tak, abychom byli stále podobnější Bohu. Ostatní to vycítí a sami si o něco řeknou. Jen lidem v jejich zranitelném období nepodstrkujeme náboženství.

Zmínil jste přírodu, ale co tip na film? Které dílo svým příběhem poukazuje na podstatu obětí pro spásu druhých?

Například americký film z roku 2008 Sedm životů (Seven Pounds).

(per)

Božské čtení „na dálku“, Lectio divina

Lectio divina? Pro mnohé z nás hned dvě cizí slova pospolu. Ale pro mnichy z 12. století je to modlitba, která otevírá smysl Písma a rozeznává Boží slovo v srdci člověka. A to i dnes.

Pravidelně jsme Božím slovem syceni, když slavíme bohoslužbu slova. Církev v Úvodu k mešnímu lekcionáři říká, že Boží slovo hlášené v liturgii „nemá vždy stejný účinek na srdce posluchačů“, ale „vždycky je ve svém slově přítomen Kristus, který uskutečňuje tajemství spásy...“ To je moc krásné, ale v čase, kdy není možné Písmu naslouchat při slavení liturgie, musíme hledat ještě jiné cesty, jak se

s Božím slovem potěšit. Dny, které právě prožíváme, mohou být mimo jiné pozváním, abychom se Písmu svatému věnovali více a trochu jinak.

Jedna z možností, jak zakusit Krista přítomného ve slovech Písma, je lectio divina – doslova „božské čtení“. V čem tato modlitba spočívá? A je i pro běžné věřící?

Nejprve dejme slovo mladému kartuziánovi Guigovi, který kolem roku 1150 napsal dopis, jenž vešel ve známost jako Scala Paradisi, česky Stupně k ráji: „Jednoho dne se mi v duchu vybavily čtyři duchovní stupně, totiž četba, rozjímání (meditace), modlitba a nazírání (kontemplace). To je jakýsi žebřík mnichů, po kterém vystupují ze země do nebe. Má sice malý počet stupňů, přeče však je nesmírně veliký. Jeho dolní část se opírá o zem, horní pak proniká nebesa a zkoumá jejich tajemství.“

Bratr Guigo si všimá, že by byla škoda zůstat na první šprušli nebeského žebříku. Neboť

čtení (lectio) nás může přivést k rozjímání (doslova přežvykování – meditatio), které vyústí v modlitbu (oratio), a nakonec, když se to podaří, člověk zůstane v tiché radosti u některé pravdy nebo slova, které ho při modlitbě oslovilo, čemuž smíme říci kontemplace (nazírání, spočinutí, contemplatio).

Chvilé, kdy Boží slovo „dopadá“

Zní-li vám bratr Guigo přeče jen nesrozumitelně, nezoufejte, ještě přijde můj pokus nachnout vás pro modlitbu božského čtení. Představte si, že si vezmete nedělní evangelium a poté, co se na modlitbu připravíte (modlitbou k Duchu Svatému), si text přečtete, odejdete od něj, ale zůstanete s ním a dáte si 15 nebo více minut na to, abyste se v tichu nechali oslovit. Ticho, kdy Boží slovo „dopadá“ a působí, je nejněžnějším časem této modlitby.

Pokud se lectio divina modlí více lidí, je po této době ticha prostor ke sdílení, protože slovo, které bylo dáno mně, může obohatit i ostatní. Kdo se bude modlit sám, může zavolat někomu, koho předtím pozval k modlitbě nad stejným textem. Meditace i sdílení by měly vyústit do modlitby chval, díky i proseb. V božském čtení mluví Bůh k nám, v modlitbě mluvíme my k Bohu. Poslední příčka nebeského žebříku – contemplatio – je osobní zkušenost s Bohem, touhou, setrváním a darem Boží milosti. Rty odpočívají, pohled je upřený na Pána. Je to setkání s Bohem, který je přítomný v mém životě a „uskutečňuje tajemství spásy“.

A nakonec ještě jednou bratr Guigo: „Čtení hledá slast blaženého života, rozjímání ji nalézá, modlitba o ni žádá a nazírání ji zakouší. Sám Pán praví: Hleďte a naleznete; tlučte a otevře se vám.“ Ze srdce vám přeji, ať s Božím slovem uděláte stejnou zkušenost.

P. PETR SOUKAL, teolog a publicista

Katecheti pomáhají rodinám

Diecézní katechetické centrum v Brně připravilo na svých webových stránkách pro období „koronavirových prázdnin“ rubriku Jsme doma. Přináší inspiraci, odkazy a množství rad pro rodiče.

„Každý si může vybrat podle potřeby,“ komentuje vedoucí brněnského centra P. Tomáš Koumal. Jedná se o společné dílo jeho týmu s cílem soustředit pedagogickou a náboženskou pomoc na jediné místo. Pod každou z ikon nazvaných Modlíme se, Bavíme se, Tvoříme, Vzděláváme se, Jsme na mši svaté a Čteme Písmo svaté je několik konkrétních nápadů a námětů. „Ani ty velikonoční mezi nimi nechybí. Jsou zde i lis-

ty a krátká videa pro děti k nedělním evangeliím. Něco jsme použili z dřívějších vlastních zásob, část starších nápadů jsme přizpůsobili současným okolnostem, přinášíme ale i řadu novinek. A hlavně všechno jsme připraveni postupně doplňovat a aktualizovat. Speciální pozornost budeme věnovat rodinnému prožívání Svatého týdne, aby jedinečný velikonoční prožitek mohl v dětech působit i v letošních polních podmínkách,“ vysvětluje P. Koumal a dodává: „Naše katechetické centrum nabízí využití uvedené rubriky i další spolupráci všem ostatním diecízím a vzdáleným aktivním farnostem. Rádi ale sáhneme i po dobrém nápadu odjinud. Všimám si, kolik kněží a katechetů dělá v této době maximum, aby podpořili víru dětí ve svých farnostech. A že mnoho z nich se stalo moderními youtubery, nahrávači videí, kteří se snaží oslovit ostatní. Přitom jsou ale skromní a jejich srdce zůstává pokorné.“

VÁCLAV ŠTAUD

Hledáte pomoc?

Linku důvěry v brněnské diecézi zajišťuje Oblastní charita Blansko.

Na číslech 516 410 668 a 737 234 078 nonstop pomáhají sociální pracovníci v každé krizové situaci, a to lidem v celém našem státě. Pokud jde o potřebu rady zdravotního nebo jiného odbor-

ného charakteru, dostane klient kontakt na linky další.

Duchovní pomoc na telefonu všem, kdo v době pandemie potřebují podporu nebo povzbuzení, poskytují v brněnské diecézi P. Jindřich Kotvrda na čísle 739 389 136 (9.00–17.00) a P. Jan Pacner na č. 542 219 898 nebo 542 212 039 (9.00–12.00). (vaš)

Kalendář

BOSKOVICE

■ Živý přenos nedělní mše sv. z kostela sv. Jakuba v 9.00 na www.youtube.com.

BRNO

■ Salesko Líšeň 8.30 na www.

salesko.cz/aktivity/mse-v-telocvicne/.

■ Žabovřesky, komunitní kaple salesiánů v 9.00 na www.youtube.com/user/salesiani-zabovresky/live.

DOLNÍ BOJANOVICE

■ Kostel sv. Václava v 10.00 na www.youtube.com.

Virtuální farní kavárnu uspořádali po přenosu nedělní mše svaté salesiáni v Brně-Žabovřeskách. Promítali v ní fotografie lidí z jejich „domácích kaváren“. Celkem přišlo 165 snímků z celého Česka.

Repro Vojtěch Hlávka / Člověk a Víra

Prosby u Palladia města Brna

Každý den ve 20 hodin pokleká k modlitbám za zastavení pandemie koronaviru tříčlenná kněžská komunita augustiniánů před stříbrným oltářem baziliky Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně. U obrazu Panny Marie Svatotomské, Palladia Brna, znovu prosí o ochranu města a jeho obyvatel.

„Naši Matku prosíme stále znovu, už staletí,“ opakuje převor kláštera P. Angelo Lemme. „Předkové se před ní modlili nejen za ochranu města před zničením cizími vojsky, ale podobně jako dnes za ukončení různých epidemií, jež decimovaly Moravu. A Panna Maria pomáhala. Dnes úpěnlivé prosby obnovujeme. Je však třeba obnovit také to základní: důvěru v Boha a jeho milosrdenství, důvěru, že jsme všichni milované děti Boží, že Matka Boží je i naší dobrou

Matkou. Obnovme důvěru, oživujme modlitby, a pomoc určitě přijde,“ vyzývá augustinián.

Řeholníci ve starobrněnském chrámu pobožnost pravidelně zahajují aktuální modlitbou, kterou lze nalézt na internetových stránkách opatství www.opatstvibrno.cz. Nechybí ani tichá adorace před Nejsvětější svátostí. „Na závěr žehnáme svátostným Kristem nejen sebe a prázdný chrám, ale i město, diecézi a celý strádající svět,“ dodává převor. Sám pravidelně prosí i za svou rodnou zemi. „Pocházím z jižní Itálie, která zatím není tak zasažená jako italský sever. Členové mé rodiny, stejně jako řádoví spoluprátníci, jsou zatím v pořádku. Ale bolí mě kritická situace celé země, ty tisíce obětí. Věřím, že se Bůh brzy smiluje,“ uzavírá P. Angelo Lemme. (vaš)

TŘEŠŤ

■ Kostel sv. Martina v 9.00 na www.youtube.com.

VELKÉ MEZIRÍČÍ

■ Kostel sv. Mikuláše v 9.00 na www.youtube.com.

ZNOJMO

■ Kaple fary v Louce v 8.00

(křížová cesta v 17.00) na www.facebook.com/pg/farnostlouka/.

ŽDÁR NAD SÁZAVOU

■ Bazilika Panny Marie v 9.00 na www.youtube.com.

Kontakt:

staud@katyd.cz

Virtuální setkání mládeže může oslovit nové lidi

Diecézní setkání mládeže (DSM) v sobotu před Květnou nedělí přece jen bude. Jeho virtuální podobu chystají ředitel Pastoračního střediska P. Tomas van Zavrel s kolegyněmi Terezou Pumprovou a Petrou Pletánkovou z Diecézního centra pro mládež (DCM).

Lidé z DCM přemýšleli, jak akci uskutečnit i ve stavu nouze. „Diecézní setkání je důležitá událost roku, kdy se mladí věřící setkají s biskupem, a neradi bychom je o tuto možnost připravili,“ říká P. Tomas van Zavrel.

Biskup po síti

„Doba otevírá nové příležitosti, které jsme ještě příliš neprobádali, a vznikla tak myšlenka virtuálního setkání mládeže, které uskuteční prostřednictvím Youtube kanálu Diecézní centrum mládeže ČB. Jednáme teď s přednášejícími, kteří nabídnou promluvy a workshopy na video,“ uvádí kněz.

Diváky potěší katecheze P. Františka Žáka, bývalého spirituála biskupského gymnázia P. Pavla Němce a světicího biskupa Pavla Posáda. Pořad „Uvolněte se, prosím“ nabídne zajímavého hosta, kapela nahraje modlitební Večer chval. „Připravujeme i virtuální křížovou cestu se svědectvím ke každému zastavení, která se spojí v jedno pásmo a proloží písněmi,“ přidává se Tereza Pumprová. „Možnost chápeme jako příležitost posunout se ve sféře sociálních sítí a virtuální pastorace, které jsme se dosud příliš nevěnovali. Je skvělé, jak mladí na dálku pomáhají. Jde o společné dílo a bude se na co těšit,“ zve k účasti Petra Pletánková.

Zvednout hlavu

Videokatecheze P. Pavla Němce z Jistebnice se bude odvíjet od tématu dne mládeže: Mládenče, pravím ti, vstaň. „Současná

situace nám pomáhá zastavit se, uvidět a prožívat s druhými. Nemůžeme zůstat sedět v pohodlnosti ani v nepohodlí strachu a beznaději, ale máme zvednout hlavu a vstát, nezůstat ‚mrtví‘ ve starém způsobu života. Přes všechna omezení nemusíme být uzavřeni, ale vnímaví k okolí. Myslím, že letošní Světový den mladých nabízí možnost být s mladými jiným a novým způsobem. Anebo být spolu s nimi v doprovodu Krista, který křísí mrtvé a ukazuje soucit s ubohými. I virtuální setkání může oslovovat nové lidi, kteří by fyzicky nepřišli, ale které Ježíš uviděl a chce je oživit,“ sděluje kněz.

Biblická čtení z domova

V předvečer setkání v pátek 3. dubna uvidí mladí na Youtube kanálu Kostel Hluboká živý přenos: od 16.00 virtuální křížovou cestu a od 17.00 mši svatou z kostela sv. Jana Nepomuckého. „Na mši budu v kostele fyzicky sám a do streamu bude technik na dálku dávat vstupy mladých lidí,“ představuje P. Tomas van Zavrel. „Máme v plánu, že někdo z domova přečte čtení, další se zapojí přímluvou a rovněž kapela by měla mši doprovázet na dálku. Situace je pro nás zcela nová, tak uvidíme, jak vše dopadne a co se podaří,“ podotýká kněz.

Sobotní program Diecézního setkání mládeže můžete sledovat od 9.00 na Youtube kanálu Diecézní centrum mládeže ČB, kde také zůstanou videa uložená. (rag)

Sestry boromejky se modlí s pacienty v Domově Matky Vojtěchy v Prachaticích. Snímek archiv boromejek

Linka proti trudomyslnosti pomáhá osamělým

Diecézní charita České Budějovice spustila telefonický projekt Popovídání s dobrovolníkem aneb Linka proti trudomyslnosti. Je určen všem, kteří jsou doma sami nejen z důvodu karantény a rádi si pohovoří. Služba nabízí odlehčenou konverzaci. Dispečerům se mohou osamělí hlásit každý všední den od 8 do

18 hodin a následně jim zavolá dobrovolník, který si s nimi bude povídat.

„Jde o prověřené dobrovolníky, kteří prošli školením, někteří i psychodiagnostikou, a mají podepsanou mlčenlivost,“ říká koordinátorka dobrovolníků Barbora Fišerová Pegleyová. (rag)

Charitní infolinky pro radu, pomoc i podporu (po-pá 8-16)

Dostupnost dispečerů:

8–12 hod. – tel.: 739 054 880

12–16 hod. – tel.: 733 741 405

16–18 hod. – tel.: 774 140 006

Krizová pomoc:	731 604 591	Písecko:	731 199 175
	731 604 592	Strakonicko:	776 808 841
Duchovní pomoc:	731 621 241	Sušicko:	731 402 920
Českobudějovicko:	734 435 072	Táborsko:	381 255 999
Horáždovicko:	730 551 603	Třeboňsko:	775 566 971
Jindřichohradecko:	731 604 554	Vltavotýnsko:	731 402 996
Českokrumlovsko:	731 604 402	Prachaticko	
Milevsko:	776 866 830	a Vimpersko:	732 122 071
Pelhřimovsko:	720 417 850		(rag)

Zavřené chrámy nesmí zavřít naše srdce

Biskup Jan Vokál napsal diecezánům pastýřský list. Přinášíme podstatnou část, celé znění je na webu bihk.cz.

Už léta žijeme v klidné a hojné době, která nás svou mírností ukolébala a snad i přivedla k duchovní pohodlnosti či lhostejnosti. Zvykli jsme si křížem se žehnat, o kříži často mluvit, ale málokdy ho musíme v každodenním životě skutečně nést, natož abychom si trpělivě osvojovali dovednost objímat ho a milovat. A ona je to skutečně dovednost, nejenom rozhodnutí nebo postoj. Snažíme se být jako náš Pán, ale nedaří se nám to. Jsme hříšní a slabí, někdy i lhostejní, a proto neustále potřebujeme trpělivě se učit lásce k Bohu a ke svým křížům.

Láska ke kříži

Každoroční školou lásky ke kříži je zejména postní doba. V posledních desítkách let jsme si v ní museli někdy i složitě vymýšlet, čeho se vzdáme, co uděláme pro druhé a jak prohloubíme svou modlitbu. Letošní postní doba je jiná. Sama před nás postavila reálné kříže. Nemusíme už hloubat, čeho se zřekneme, protože skončila veškerá zábava mimo naše domovy. Nemusíme se ptát, ko-

Snímek Pavel Sršeň

mu pomoci, protože kolem nás a s námi žije ohromné množství potřebných, pro které je najednou životním ohrožením jít si nakoupit potraviny. Nemusíme se ptát, jak oživit jednotvárnost své modlitby, když i účast na nedělní bohoslužbě je náhle nemyslitelná a přístup ke svátosti smíření velmi obtížný.

Modleme se za překonání současných obtíží, zasazujeme se podle svých možností o jejich zmírnění, ale pokoušejme se je přijímat také jako dar. Jako nový dar, který je pro nás velikou příležitostí a výzvou obejmout reálný kříž. Pokorně se obrátit k Bohu, litovat svých hříchů, s vděčností Pánu pokleknout, vzít do ruky růženec, breviář, Písmo svaté a zcela konkrétně pomoci potřebným. Je to příležitost učit se své kříže nejenom nést, ale i objímat a milovat. Veškeré postní odříkání i modlitby se musí vždycky projevit ve skutcích lásky. Křesťané, tedy

Křesťanští učedníci, se poznají podle lásky (viz Jan 13,35), nikoliv podle vnitřního hnutí mysli.

Křesťanská láska není souborem pocitů, ale skutků. Dnes vidíme skutky lásky všude kolem sebe, a to velice spontánní. Kolik z vás chodí někomu jinému nakoupit, šije roušky, hlídá děti či jinak pomáhá! Chtěl bych vám za to vyjádřit převelký dík, stejně jako lékařům, ošetřovatelům, zdravotníkům, pracovníkům Charity, záchranářům, ale i prodávacům, řidičům, policistům a všem, kdo nezůstávají doma.

Modlitba v rodině

Srdečně rovněž děkuji duchovním, kněžím a jáhnům, řeholnicím a řeholníkům, kteří ani přes zavřené kostely nepřestali plnit svou službu obětovat se Bohu za svěřený lid, slavit eucharistii, nabízet konkrétní pomoc duchovní i praktickou. Má zvláštní podpora patří kněžím, kteří udělují svátost smíření v jakékoliv situaci, zejména nemocným. Zavřené chrámy nemohou zavřít naše srdce. Využijme tohoto období k obnově rodinné modlitby. Dopřejme dětem, aby znovu zakusily společnou modlitbu s rodiči, neboť ta je bude formovat a posvěcovat.

Zvlášť myslíme také na seniory, kteří zakoušejí veliké období samoty. Jejich vnoučata nechodí do školy, přesto se s nimi prarodiče nemohou potěšit. Pišme seniorům dopisy, volejme jim, pomáháme jim na

dálku a modlitbou doprovázíme i všechny, kdo se o ně a o nemocné starají. Nezapomínejme, jak krásné pro ně je, když jim děti či vnoučata přijdou alespoň zamávat pod okno.

Letošní období postního sebezáporu neskončí ani Velikonoce. Budeme je patrně slavit ve svých domovech, podrobnější pokyny obdržíte v blízké době. Chtěl bych vás poprosit, abyste i takové Velikonoce pojali svátečně a zbožně. Věřím, že během nich pocítíte, že kříž, který se po celý život společně učíme milovat a objímat, nás neubíjí, ale je nástrojem Boží spásy a věčnosti. Až soudobé těžkosti pomínou, kéž z nich vyjdeme pokornější a moudřejší, hlouběji zamilováni do Krista a jeho kříže.

Piši tento dopis o slavnosti Zvěstování Páně, jež je skrze naši nebeskou Matku Pannu Marii hmatatelným příslibem naší záchrany. Je svátkem naděje, ujištěním, že po noci se znovu rozední. S touto nadějí proto zdvihněme své kříže a vykročíme ve šlépějích toho, který svůj kříž objímá a ten můj pozvedá, abych s ním měl podíl v Božím království. On a jeho láska vítězí, proto vítězí i ten, kdo obejmě svůj kříž.

Všechny vás v této těžké době svěřuji pod mateřskou ochranu Panny Marie, vyprošuji vám hojnost darů Ducha Svatého, pevné zdraví, odvalu a ze srdce vám žehnám!

Biskup JAN VOKÁL

Milion roušek z Červeného Kostelce

Oblastní charita Červený Kostelec a její středisko Domov sv. Josefa zaměřuje v současné době všechny své síly na ušití a dodání roušek potřebným. Do konce velikonočního oktávu, tedy do 19. dubna, chtějí vyrobit milion roušek. Aktuálně pomáhá 57 dobrovolníků a bylo vyrobeno již 1 416 roušek. „Pokud máte možnost šít roušky a chcete je darovat tam, kde jsou dnes a denně potřeba, přidejte se k nám. Potřebujeme textilní roušky, které můžeme poskyt-

nout zaměstnancům a klientům v rámci svých služeb. Navíc spolupracujeme s dalšími subjekty a předáváme roušky i jim a široké veřejnosti,“ popsal akci ředitel Oblastní charity v Červeném Kostelci Miroslav Wajsar. Těm, kdo umí šít, ale chybí jim látka, ředitel doporučuje, aby se Charitě ozvali, protože do 25 km od Dvora Králové nad Labem nebo Červeného Kostelce jsou schopni zavést materiál a zároveň roušky potřebným doručit.

(srp)

Kalendář

HAVLÍČKŮV BROD

■ Online večerní zprávy z farnosti, vždy v neděli v 18.00; online seriál Katechismus katolické církve; nedělní homilie na www.youtube.com.

LITOMYŠL

■ Online přenos každodenních bohoslužeb, každý den společná modlitba růžence, zamyšlení nad Božím slovem, videa pro děti na www.youtube.com.

POLNÁ

■ Online přenos bohoslužeb na www.youtube.com.

ÚSTÍ NAD ORLICÍ

■ Online přenos každodenní modlitby ve 20.00: www.facebook.com/vladislav.brokes.

ŽELIV

■ Online přenos každodenních bohoslužeb, modlitby růžence, pátky křížové cesty: www.zeliv.eu.

Kontakt: srsen@bihk.cz

Máme příležitost k zocelení víry

Litoměřický biskup Jan Baxant před Velikonocemi adresuje věřícím v diecézi pastýřský list. Další dopis napsal mladým křesťanům, kteří se o víkend měli setkat v Litoměřicích.

„Všechny Vás zdravím v nelehké a mimořádné době, kdy se dosud nebezpečně šíří zákeřný virus a zasahuje do našich měst, obcí, farností i rodin. Křesťan, spoléhající na Ježíše Krista Spasitele, může v současné situaci sice s rozechvělým, ale přece jen oddaným srdcem vyzorovat příležitost k zocelení své víry v Boha,“ napsal v úvodu litoměřický biskup. Plné znění listu je

na internetových stránkách biskupství www.dltm.cz.

Biskup Baxant se v listu věnuje slavení nadcházejících Velikonoc. Připomíná, že velikonoční obřady proběhnou bez účasti lidu. Bohoslužby však mají začít v některém z kostelů v každém farním obvodu ve veřejně známou hodinu, aby se farníci mohli připojit v modlitbě. Také svěcení olejů na Zelený čtvrtek bude kromě biskupa přítomen pouze generální vikář Martin Davídek.

V průběhu svátků si biskup přeje, aby kostely byly otevřeny k usebrání a osobní modlitbě, samozřejmě za dodržení přísných hygienických předpisů. Povinnost zajistit dodržování těchto opatření platí i pro svátost smíření. Litoměřický biskup dále připomněl možnost udílení mimořádných odpustků.

V předchozích instrukcích pro duchovní a zaměstnan-

ce kurie vyzval kněze v diecézi, aby byli k dispozici věřícím i na dálku – například po telefonu, jako rychlá duchovní pomoc.

Světový den mládeže až v srpnu

Tuto sobotu se v Litoměřicích mělo konat tradiční setkání mládeže. Před Květnou nedělí tedy biskup Jan Baxant alespoň adresoval mládeži dopis.

„Jako lidé jsme limitováni, nejsme prostě pány všeho. Domnívám se však, že toto důležité zjištění nám poskytne příležitost otevřít své oči jinak než doposud a spatřit něco, co jsme bez povšimnutí jen přecházeli,“ napsal biskup Jan Baxant. „Současná nelehká situace, dotýkající se už téměř všech lidí na naší planetě, může jmeně otevřít i náš sluch pro tóny

a zvuky, které bychom jindy ani nezaslechli.“

Litoměřický biskup dále uvedl příklad, který mu v posledních dnech zaslala mladá dívka: „Sice přemýšlela, co jí bylo karanténními opatřeními, omezením pohybu odňato, ale současně si uvědomila, že jí bylo něco úžasného přidáno: poznání, které jí už nikdo nikdy neodejme, že totiž Kristus se nedá umístit do žádné karantény, i když veřejné bohoslužby se zatím konat nemohou a kostely mnohde zůstávají uzavřeny. Ježíš není sevřen žádným omezením, proto je s ním napořád.“

Setkání mládeže s biskupem se koná ve všech diecézích obvykle před Květnou nedělí. Letošní setkání by podle aktuálních informací mělo být přeloženo na začátek srpna do příchovického centra života mládeže Křížovatka.

KAREL PUČELÍK

I v současné době mimořádných opatření pokračují práce na rekonstrukci mariánského poutního místa v Horní Polici.

Snímek Jana Chadimová / Člověk a Víra

Diecézí zní zvony

Každý den v poledne se rozezní zvony mnoha kostelů napříč litoměřickou diecézí, aby svým zvukem doprovodily modlitbu Anděl Páně. Vybídl k tomu biskup Jan Baxant. „Připomínejme lidem – i nevěřícím – krásná slova modlitby, kte-

rou nám sám Kristus odkázal a nás naučil. Prosim tedy, každé poledne (pokud je to možné zařídit) nechme zvony našich kostelních věží zvonit asi pět minut a vyzýváme kohokoliv k modlitbě Páně,“ vyzval biskup Baxant. (puč)

Kalendář

HEJNICE A RASPENAVA

Online bohoslužby: pondělí až sobota od 18.00, neděle od 9.00 na stránce <https://youtu.be/gY8p0BVJKik>

JABLONEC NAD NISOU

Online bohoslužby: pondělí až

sobota vždy od 18.00 na stránkách www.farnostjablonec.cz, neděle vždy od 9.30 na stránkách www.jablonec.online

ÚSTÍ NAD LABEM

Online bohoslužby dle kalendáře na webu farnosti www.farnost-usti.cz

Kontakt:
pucelik@katyd.cz

Linky krizové duchovní pomoci

P. Rudolf Repka: 603 327 159
P. Radim Vondráček: 605 032 253

K dispozici jsou i další kněží litoměřické diecéze.

Modlit se chodí ke křížku

Poznávání památek v blízkém okolí, které původně mělo být jen doplňkem postní doby v kroměřížské farnosti Panny Marie, přetrvalo jako jedna z mála aktivit i v karanténě.

Jeho podstatou je totiž právě to málo, co lidem navzdory všem omezením zůstává: vydat se s rodinou do přírody a tam se třeba pomodlit. „Geocaching křížů“ iniciátoři původně za-

mýšleli jako způsob, jak během postní doby poznat církevní památky v okolí. GPS souřadnice daného místa se každý týden objevily na farním webu a lidé pak v týdnu měli ke křížů sami zajít a vyfotografovat se tam. A někteří pak každou neděli odpoledne vyráželi na putování ke křížku i společně s ostatními.

„Společné putování jsme samozřejmě kvůli stále přísnějším opatřením museli omezit, vydat se k určenému cíli ale stále může každý sám nebo s rodinou,“ říká Pavel Dvořák, který k farní aktivitě dal podnět.

Postní iniciativa má podle něj upozornit na památky, které po staletí tvoří součást naší kraji-

ny, lidé ale často chodí kolem a nevnímají je. Zvolená forma je přitom atraktivní také pro rodiny s dětmi. „Zvlášť se jim líbí, že můžou zapojit techniku – vzít do ruky mobil se zadanými souřadnicemi a podle něj ostatní věst,“ dodává Dvořák.

Putování po památkách oceňuje mezi jinými farář místní farnosti Panny Marie P. Bohumil Kundl. „Pro mladé rodiny je to ideální, děti prožívají napětí z hledání a poté se s rodiči mohou modlit,“ uvádí a připojuje: „Pro všechny je pak důležité, když si uvědomí, že jejich předkové se dokázali spojit a zanechat po sobě cenný odkaz, svědectví o své víře.“

JJŘÍ GRACKA

Kryl, Židé a duševně nemocní

Jiný impulz pro postní dobu připravili kroměřížským farníkům z kostela Panny Marie členové místního společenství chlapů. Jejich křížová cesta „Čtrnáct kroměřížských zastavení“ vztahuje Kristovo utrpení k událostem a osobám z širšího regionu a nechybí v ní například misionář Zdeněk Čížkovský, kroměřížský rodák Karel Kryl, židovská komunita nebo pacienti místní psychiatrické nemocnice. „Původně jsme se ji chtěli modlit spolu s věřícími, protože to ale karanténa znemožnila, nabídli jsme její text volně ke stažení na farním webu www.farnostpm.cz,“ konstatuje jeden z autorů Petr Hudec.

Skauti pomáhají zvládnout karanténu i pejskařům

Nejen na seniory, pro které je nyní opouštět domov nebezpečné, ale také na jejich čtyřnohé společníky pamatuje Charita Olomouc.

Ve spolupráci s místními skauty totiž vedle zprostředkování základního nákupu potravin, hygieny a léků nabízí starším lidem v Olomouci venčení jejich psů.

První vycházky s přiděleným jezevčíkem tak má za sebou například Jan Izák. „Nabídl jsem se jako dobrovolník s tím, že budu dělat, co je potřeba, a záhy se ukázalo, že právě venčení je nejpříjemnější – místo běhání po nákupním centru se můžu projít venku se psem,“ říká s úsměvem. A protože kaž-

Dobrovolníci pomáhají seniorům s nákupy i venčením psů.

Snímek Dominik Novák / Člověk a Víra

dý z přihlášených dobrovolníků má prozatím přiděleny stále „klienty“, plánuje už další vycházky i potřebné pochůzky

– obyvatelům „svého“ domu totiž zprostředkovává také zmíněné nákupy. Službu venčení psů vnímá Charita Olomouc

jako potřebný doplněk k tomu, co pro seniory už dělá. „Děkujeme skautům, že se tomuto úkolu ochotně věnují. Je krásné pozorovat, jak lidé hledají cesty k sobě, a jsem rád, že Charita je u toho,“ hodnotí ředitel Charity Olomouc Petr Prinz.

Skauti jsou řádně proškoleni o bezpečnosti včetně používání dezinfekce a roušek, podmínkou procházky s čtyřnohým miláčkem majitele je mít psa na vodítku a ideálně s náhubkem. Dobrovolníci zároveň ocení, když od majitele dostanou sáčky na exkrementy. Službu lze objednat (vždy aspoň den předem) na telefonních číslech 731 631 967 nebo 775 859 034. (gra)

Kalendář

KYJOV

■ Na kanálu Youtube „Římskokatolická farnost Kyjov“ se vysílají tyto *přímé přenosy*: mše svaté od pondělí do soboty v 18.30 a v neděli od 9.00, křížová cesta v pátek od 18.00.

ŠUMPERK

■ Nabídku *přímých přenosů mší svatých, křížových cest i adorací* a také množství informací a povzbuzení zveřejňuje farnost na webové stránce

www.farnostsumperk.cz/aktuality-casu-karanteny-22b.html

ZLÍN

■ *Přímé přenosy bohoslužeb* se vysílají na kanálu Youtube „Římskokatolická farnost sv. Filipa a Jakuba Zlín“ ve všední dny od 18.30 a v neděli od 8.30.

Poradenství Charity ČR

■ Krizová infolinka Arcidiecézní charity Olomouc: tel. 739 526 261 (po–pá 7.00–19.00)
Občanská poradna a poradna pro dlužníky Charity Přerov: tel. 777 729 521 a 777 729 522, e-mail poradna@prerov.charita.cz (po, st, čt 8.00–11.00, 14.00–17.00)

rov: tel. 777 729 521 a 777 729 522, e-mail poradna@prerov.charita.cz (po, st, čt 8.00–11.00, 14.00–17.00)

Duchovní a psychologická pomoc arcibiskupství a Cyrilometodějské teologické fakulty v Olomouci

Duchovní a psychologická pomoc

P. Lukáš Engelmann, kněz, psycholog, 731 402 155
P. Jindřich Kotvrda, kněz, psycholog, 739 389 136 (9.00–17.00)

P. Roman Macura, kněz, psycholog, 603 787 013
sr. Klára Maliňáková, řeholnice, psychologička pod supervizí, 731 646 963

Duchovní pomoc

sr. Lucie Cincialová, řeholnice, 731 600 081

Dominik Opatrný, teolog, nemocniční kaplan, 731 788 901
P. Pavel Stuška, kněz, 731 621 190

P. Václav Tomiczek, kněz, nemocniční kaplan, 736 647 693

Kontakt: gracka@katyd.cz

Naše nedělní bohoslužba v rodině

„Před několika týdny jsem přemýšlela, co bych si letos v postní době odřekla,“ usmívá se Věra Dudová z Dolního Benešova a smířeně dodává: „Netušila jsem, že tuto otázku za mě vyřeší život sám.“

Maminka tří dětí Věra vyjadřuje pocity mnoha věřících: „Vůbec mě nenapadlo, že se budu muset vzdát něčeho pro mě tak cenného, jako je účast na mši svaté, která mi dodávala tolik síly, odvahy a pokoje a stala se za ty roky naprostou samozřejmostí.“

První neděle po zákazu mši svatých v kostele se Věra Dudová brzo ráno vzbudila a i přesto, že bohoslužbu sledovala online, neubráníla se pocitu smutku, samoty a prázdnoty. Rozhodla se tudíž, že poprosí rodinu, aby si udělali společně nedělní domácí bohoslužbu. Připravila stůl v obývacím pokoji a přiznává, že při tom cítila malou nejistotu a obavu, jak tohle dopadne. „Když se manžel a děti probudili, poprosila jsem je, zda bychom společně mohli prožít bohoslužbu. Byla jsem překvapená, ale nikdo se nesmál, nikdo hloupě nevtipkoval ani neprotestoval. Všichni jsme věděli, že je neděle – den Páně,“ přibližuje svou zkušenost. Přestože manžel s paní Věrou a dětmi do

Online nedělní bohoslužba v rodině.

Snímek Ivana Bužková / Člověk a Víra

kostela nechodí, souhlasil, že se připojí.

Na domácí bohoslužbu se paní Věra připravila, přečetla si její pořad, našla v Bibli příslušné texty a v 10 hodin, kdy by se v jejich kostele konala druhá nedělní mše svatá, všichni odložili mobily, notebooky, vypnula se televize a za ministrování staršího syna bohoslužba začala. „Když syn zazvonil na připravený zvoneček a já začala zpívat z kancionálu svou oblíbenou postní píseň, cítila jsem rozpačité pohledy a úsměvy dětí i vážný pohled svého muže. Starší syn sebral po pár vteřinách odvahy a připojil se ke mně,“ spokojeně popisuje paní Věra. Pak následovalo první čtení, žalm, druhé čtení, a když se všichni postavili, přečetla evangelium. „Místo promluvy nastalo ticho, všichni jsme mlčeli a čekali. Říkala jsem si, že by něco zaznít přece jen mělo, a tak jsem řekla větu o tom, jak nás i taková zlá situace může doma sblížit. Naše šestnáctiletá dcera nezklamala – převrátila oči v sloup a pro-

hlásila: „Já chci do školy a ven!“ rozesmála se její matka. „Na závěr jsem přečetla požehnání a zazpívali jsme si. Domácí bohoslužba trvala asi půl hodiny a nakonec se nám tak zalíbila, že jsme se domluvili, že si ji zopakujeme každý den podle aktuálních textů, dokud nebudeme moci zase jít do našeho kostela,“ uzavírá Věra Dudová.

Nejprve rozdělení, pak společně

To neděle ještě před karanténou šestičlennou rodinu Mejzlíkovou z Hradce nad Moravicí rozdělila. Tatínek Lukáš šel se staršími dětmi jako vždy do kostela, kde se sešlo 15 věřících, a maminka Magdaléna s menšími dětmi sledovala online mši svatou doma a pustili si katechezi pro děti P. Petra Beneše z Brna-Židenic. „Před obědem jsme si společně povídali, co říkal náš P. Martin v kostele a co jsme slyšeli my doma,“ vzpomíná maminka Magdaléna. Další

neděle již prožili společně domácí bohoslužbu: „Nejmladší Filipek se těšil, že táta bude jako pan farář a on ministrant,“ usmívá se Magdaléna. Nejdřív prý bylo v rodině dusno, protože náctiletí prohlásili, že dívat se na faráře, jak slouží mši svatou v přímém přenosu, nemá význam. „Nakonec se emoce zklidnily, přečetli jsme si společně čtení, evangelium a odpoledne si pustili dětská kázání a pro starší pastýřský list biskupa Tomáše Holuba, děti řešily kvízové otázky k postní době,“ jmenuje Magdaléna Mejzlíková.

Pravidelný desátek

V Orlové „najela“ rodina se čtyřmi malými dětmi krátce po vyhlášení nouzového stavu na pevný režim, kam patří ranní desátek za zastavení pandemie, škola a aktivity pro mladší děti. „Říkala jsem si, že nám to hodně pomůže děti ukáznit,“ objasňuje maminka Jana Murinová. V tomto duchu se odehrávala i nedělní bohoslužba v rodině. „Před ní jsme měli katechezi a děti si vybarvovaly omalovánky. Pak jsme připravili zidle jako v kostele, nachystali notebook, slavnostně se oblékli a dívali se na mši v televizi Noe,“ popisuje maminka. Dále vypráví, jak na popud nejstarší dcery Anděly vytvořili scholu. Ta vše dobře odkoukala od paní dirigentky, takže se i podle jejího vzoru rozezpívali, Anděla dirigovala a orlovským domem zněly v neděli chvály.

JANA PRAISOVÁ

Hledáte pomoc?

■ **Občanská poradna Charity Bohumín:** 739 002 717, opbohumin@seznam.cz, po a st 8.00–12.00, 13.00–17.00; út a čt 8.00–12.00.

■ **Charita Frenštát pod Radhoštěm – Praktická pomoc:** 731 141 801, 556 833 111.

■ **Charita Frýdek-Místek – Praktická pomoc, poradenská linka:** 734 682 682, 739 002 785, info@charitafm.cz.

■ **Charita Odry – Sociální poradna:** 604 645 378, michaela.dlabajova@odry.charita.cz, Praktická pomoc: 731 075 802.

■ **Charita Opava – Občanská poradna:** 731 316 552, obcanskaporadna@charitaopava.cz, po a st 7.00–16.00; út a čt 7.00–15.00. Středisko krizové pomoci Naděje: 553 653 776, 737 615 459, nadeje@charitaopava.cz.

■ **Charita Ostrava – Poradna:** 733 741 820, 731 625 767,

poradna@ostrava.charita.cz, po, út a čt 8.30–12.00 a 13.00–15.00; st 8.30–12.00 a 13.00–17.00. Praktická pomoc: 731 678 821.

■ **Charita Studénka – Praktická pomoc:** 732 424 994, 608 535 651, info@studenka.charita.cz.

■ **Poradenské a informační centrum Diecézní charity ostravsko-opavské – Kontakt:** 800 400 214, 731 625 867, poradna@dchoo.charita.cz.

■ Duchovní a psychologická pomoc

P. L. Engelmann, kněz, psycholog, 731 402 155

P. R. Macura, kněz, psycholog, 603 787 013

P. M. Jargus, kněz, psycholog, 604 877 253

■ **Duchovní pomoc**
P. V. Tomiczek, kněz, nemocniční kaplan, 736 647 693

Diecézní charita v první linii

Kromě lékařů a zdravotnického personálu jsou v první linii v boji s nákazou a v pomoci ohroženým charitní pracovníci. Hlavním problémem nejen Diecézní charity Plzeň je tragický nedostatek ochranných prostředků.

„Nemáme respirátory ani pro ty neohroženější, jako jsou sestry a pečovatelky, které chodí do domácností klientů, či pracovníci v nízkoprahových centrech a zařízeních pro lidi bez domova. Dostali jsme od Plzeňského kraje jednu várku respirátorů s účinností na stupni dva. Když pomínu, že bychom potřebovali účinnost tři, vydrží nám stejně jen na pár dní, totéž dezinfekce,“ konstatuje hořce ředitel Diecézní charity Plzeň Jiří Lodr. „Z toho důvodu se bojíme využít studenty jako dobrovolníky, abychom neotevřeli další bránu nákazy,“ dodává.

Farní sál v Chebu se proměnil v šicí dílnu na výrobu roušek, zapojují se lidé všeho věku. Snímek archiv Farní charity Cheb

Ředitelka Oblastní charity Klatovy si stěžuje na nízkou četnost testování potenciálních nakažených: „Udává se, že v okrese Klatovy je nula nakažených (z pátku 27. března), ale myslím, že to není pravda, pouze se hrozně málo testuje a nakažení bez příznaků nebo s lehkým průběhem se pohybují venku. Odběrové místo je v Klatovech připraveno, ale zatím nebylo zprovozněno.“ Největší strach má o klienty Domova pokojného stáří Naší Paní. „Máme připraven krizový plán, kdy by se tým ošetřovatelek zavřel v domově bez vycházení

a po dvou týdnech by byl vystřídán druhým týmem,“ líčí ředitelka Lucie Švehlová.

Už dva týdny probíhá na mnoha místech intenzivní šití roušek, do kterého se zapojují jak pracovníci, tak klienti Charity.

„Na faře jsme založili manufakturu: jedny ruce stříhají, druhé šijí, třetí žehlí. Šijeme pro všechny potřebné – i pro lidi bez přístřeší. Pro ty děláme ze starých triček roušky na jedno použití, které rozdává městská policie,“ objasňuje ředitelka Farní charity Cheb Eva Kolařová.

Potřebným nabízí Diecézní charita pobyt v noclehárnách a nízkoprahových centrech. V Chebu denní nízkoprahové centrum rozšířili o přilehlý stan s lavicemi zhruba pro čtyřicet osob. „Ve stanu i v nízkoprahovém centru mohou nyní klienti pobývat bez časového omezení, do stanu je třeba si vzít spacák či přikrývku,“ přibližuje Ondřej Špendlíček, vedoucí sociálních služeb DCHP v Chebu. „Snažíme se, aby sem chodilo co nejvíce lidí bez přístřeší a brali si ochranné pomůcky, které jsou tu k dispozici v podobě ručně šitých roušek,“ doplňuje. Díky občanským iniciativám lze najít čisté roušky zavěšené také na stromech.

Bez časového omezení poskytuje přístřeší i denní centrum a noclehárna Domova sv. Františka, který provozuje Městská charita Plzeň. „I my se potýkáme s nedostatkem ochranných pomůcek, roušky se šijí svépomocí. Od Plzeňského kraje jsme dostali jednorázovou dávku roušek, potřebovali bychom ale další. Naši lidé se drží statečně, pracují, pomáhají, nestěžují si. Všem patří obrovský dík!“ zdůrazňuje ředitel Městské charity Plzeň Pavel Janouškovec.

ALENA OUŘEDNÍKOVÁ

Kde hledat pomoc v současné mimořádné situaci:

CHEB

■ *Krizová linka pro seniory nad 65 let*, tel. 800 160 166, nonstop poradenství, pomoc se zajištěním potravin a léků, psychologická pomoc.

KARLOVY VARY

■ *Pomoc lidem v karanténě či izolaci*, tel. 607 038 759, určeno pro občany Karlových Varů, jimž nemůže nikdo zajistit základní potřeby, volat lze v pracovní dny od 10.00 do 15.00.

■ *Nákupy lze domluvit na tel. 702 265 117, bezplatné venčení psů na tel. číslo 775 566 136, obojí pro seniory nad 70 let v pracovní dny od 9.00 do 15.00.*

■ *Linka pomoci v psychické nouzi* funguje v pracovní dny od 9.00 do 15.00 na tel. 776 358 080 pro rodiče a děti, na tel. 602 432 528 pro dospělé, seniory a pracovníky v první linii.

KLATOVY

■ *Zajištění nákupu základních potravin a léků seniorům nad 65 let* na tel. 376 347 118 a 376 347 101.

PLZEŇ

■ *Kontaktní centrum města*, tel. 378 032 222, kam se mohou obracet senioři, rodiče samoživitelé a lidé v krizové situaci s prosbou o nákup základních potravin, vyzvednutí léků, venčení psů či pomoc psychologa.

SOKOLOV

■ *Služba pro seniory nad 70 let* na tel. 354 228 102, zajištění nákupu základních potravin, hygienických potřeb a léků, dovoz obědů.

TACHOV

■ *O zajištění nezbytných nákupů potravin a vyzvednutí léků* lze požádat na tel. 725 047 018 každý všední den od 8.00 do 15.00.

DIECÉZNÍ CHARITA

■ *Terénní krizová služba*, tel. 777 167 004, poskytuje nonstop psychologickou podporu a včasné intervence v náročných životních situacích.

■ *Intervenční centrum Plzeňského kraje*, tel. 777 167 004,

k dispozici nonstop pro osoby ohrožené domácím násilím.

■ *Poradna pro cizince a uprchlíky*, tel. 377 441 736, 731 433 008, 731 433 027.

■ *Krizová linka Diecézní charity Plzeň pro Karlovarský kraj* nabízí pomoc na tel. 731 433 090.

DUCHOVNÍ ROZHOVOR

Misionáři obláti Panny Marie Neposkvrněné v Plasích jsou k dispozici na tel. 730 543 373, psychoterapeutka Marie Kutilová na tel. 606 710 631, P. Pavel Petrašovský na tel. 737 814 525.

Nastěhovali se do domova pro seniory

V dobrovolné karanténě jsou se svými klienty pracovníci Domova pro seniory kardinála Berana v Mukařově, aby ochránili nejzranitelnější.

Domov zřizuje Arcidiecézní charita Praha a do jeho krizového chodu se ještě před vyhlášením nouzového stavu zapojili všichni zaměstnanci – sociální pracovníci, sestry, pečovatelky a lidé zajišťující provoz. Jsou rozděleni na dvě směny po deseti lidech, domov totiž musí fungovat 24 hodin denně. Léky, potraviny a další nákupy nechávají zásobovací služba na lavičce nebo v budce v bráně.

Čtvrtina klientů je upoutána na lůžko, jiní ujdou krátkou vzdálenost jen s podporou pe-

Oslava 90. narozenin klientky domova (uprostřed). Snímek Charita

čovatelky. Nejstarší obyvatelce je 102 let. „Většina pamatuje válku a některé okolnosti jim ji připomínají – zákaz vycházení, strach a nejistota nebo bezmoc,“ popsala ředitelka domova Alena Hanková. Jedna z klientek právě oslavila 90. narozeniny. „Místo oblože-

ných chlebiček jsme namazali toustový chléb a kytičku narcisek jsme natrhali na zahradě, ale atmosféra byla moc hezká,“ poznamenala Hanková.

Charita pomáhá také lidem bez domova. Mimo Azylový dům sv. Terezie je v Praze bezdomovcům nadále k dispozici

nízkoprahové denní centrum nebo terénní služba, ale michelská noclehárna se musela minulý týden zavřít kvůli snaze nešířit případnou nákazu. „Rozdali jsme spacáky, stany a karimatky, aby si lidé bez domova mohli zajistit alespoň provizorní možnost noclehu,“ uvedl ředitel azylového domu Stanislav Fiala. V Praze-Troji nyní pro 70 bezdomovců vzniklo stanové městečko. Charita lidem bez domova vydala také na 600 roušek.

Aktuální situace znamená pro Charitu značné zvýšení nákladů. Na její činnost v pražské arcidiecézi měla proběhnout kostelní sbírka. „Prosíme, věnujte svůj dar přímo na účet,“ vyzývá generální vikář a prezident Arcidiecézní charity Mons. Jan Balík a dodává, že na recepci arcibiskupství jsou pro potřebné stále k dispozici roušky. Charitní krizová linka sociální pomoci je 737 280 635.

TEREZA ZAVADILOVÁ

Stream z kaple arcibiskupů

Kardinál Dominik Duka zve k virtuální účasti na denní mši sv. od 7.15 z kaple na pražském arcibiskupství. Díky živému videopřenosu se nyní mohou do tohoto výjimečného prostoru – běžně nepřístupného – lidé podívat ze svých domovů. Záznamy jsou poté k dispozici na facebookovém profilu arcibiskupa.

Kaple z roku 1599 je zasvěcená sv. Janu Křtiteli (tehdejší arcibiskup Zbyněk Berka z Dubé byl jeho velkým ctitelem) a od roku 1888 také sv. Janu Nepomuckému. Největších úprav doznala na konci 19. století za doby kardinála Františka Schönborna. „Na rozdíl od dalších částí paláce si však uchovala pozdně gotické a renesanční rysy,“ vysvětluje pro KT hlavní arcidiecézní koncer-

vátor P. Vladimír Kelnar. Po ukazuje na vzácnou štukovou výzdobu, která zachycuje pašijový příběh, nebo zpodobnění tehdejších biskupů, proboštů či řádových představených, ale i na české nebe s národními patrony v presbytáři, procesní kříž či stříbrný model náhrobku sv. Ludmily (poslední dva dary tehdejšímu kardinálu Bedřichu Schwarzenbergovi).

Kaple má hned tři vstupy. „U jednoho z nich stojí socha Panny Marie Fatimské, kterou do Prahy z emigrace poslal kardinál Josef Beran jako výraz naděje a posily arcibiskupu Františku Tomáškoví do boje s komunismem,“ líčí P. Kelnar. „Její korunka je složena z draků a dalších darů exulantů,“ připojuje. (tez)

Krátce

■ **MOŽNOST NAČERPAT V KLIDU KOSTELA** duchovní posilu nabízí v těchto dnech i benediktini u sv. Markéty v Břevnovském klášteře. V určených hodinách tam lze přijmout svátosti, nedělní mše sv. bratři streamují online a na infocentru je možné si alespoň přes okénko koupit klášterní pivo (a jako bonus přidávají Katolický týdeník). „Ubytujeme zdravotnický personál z blízkého domova důchodců – budou mít častější směny a pro mnohé je obtížné se vracet

domů,“ uvedl pro KT arcioopat P. Prokop Siostrzonek OSB.

■ **DOPIS STUDENTŮM A MLÁDEŽI** arcidiecéze napsal v den slavnosti Zvěstování Páně 25. března kardinál Dominik Duka: „Svět se obrátil vzhůru nohama nejen vám, ale i vašim rodičům, prarodičům a učitelům. Chtěl bych, abyste viděli, co pro vás vaši nejbližší dělají, co se děje kolem vás a že i vy můžete pomoci,“ píše arcibiskup. „Možná se zdá, že je to strach, který lidi spojil. Já ale vidím, že to byla láska. Láska k bližnímu, obětavá a maximálně pokorná.“ (tez)

Kalendář

PRAHA

■ Nejstarší český františkán bratr Benedikt Holota si ve svých 97 letech založil Youtube kanál, najdete ho pod jeho jménem.
■ *Farnost v karanténě* – denní zamyšlení P. Radka Tichého nad Písmem živě ve 12.00 (Youtube kanál „Farnost Stodůlky“).
■ *Slovo k povzbuzení na každým den* P. Jana Houkala na webu <http://srdecpane.cz/>.

■ Podcast na téma Žalmy na Youtube kanálu „Farnost sv. Františka z Assisi Praha-Chodov“.

■ *Mše sv., křížové cesty, růženec, biblické hodiny atd.* na Youtube kanálu „Farnost Bubeneč“.

■ *Denní videokázání „O čem bys kázal?“* z kláštera dominikánů na Youtube kanálu „Řád bratří kazatelů“.

Kontakt: zavadilova@katyd.cz

Linky krizové duchovní pomoci

P. Jakub Jirovec OT: 735 794 999
P. Lukáš Lipenský OCR.: 607 582 314
P. Jaromír Odrobiňák: 607 570 012
P. Mgr. MUDr. Jiří Korda: 725 797 561

www.proglas.cz

HUDBA

Hudební deníky Jak se vám líbí naladíte nyní každý všední den ve 22 hodin a v sobotu v 15.15. Týdeník Slyšte, lidé! nově v premiéře v sobotu v 19.00. Hitparádu Kolem se toč vysíláme premiérově v neděli v 18.00. Dále zůstávají pravidelné rubriky Třikrát z Proglasu (všední dny v 7.45 a v 14.00) a Na kanapi (neděle 16.30).

ZPRÁVY

Aktuální dění vám přinášíme v našich zpravodajských relacích: všední dny v 11.00, 13.00, 15.00 a hlavní zprávy nově od 19.00. V sobotu v 11.00 a v 15.00, hlavní zprávy a Zrcadlo týdne nově od 17.00. Těšit se můžete i na Dopoledne s Proglassem s rozhovory na aktuální témata každý všední den od 9.00.

BOHOSLUŽBY

Na Proglasu zachytíte mši svatou každý všední den od 18.00. Na ni naváže cyklus Bible v liturgii. Každou neděli kromě pravidelné bohoslužby v 9.00 nabídne Proglas mimořádnou mši svatou od 19.30. Na Zelený čtvrtek 9. dubna mši svatou v 17.30, velkopáteční obřady 10. dubna v 15.00 a Velikonoční vigílii v sobotu 11. dubna ve 20.30.

PROGLAS PRO DĚTI

Na Proglasu v této mimořádné situaci myslíme také na školáky, každý všední den od 14.30 proto zařazujeme pohádky. O víkendu přidáme k nedělní pohádce ve 14.00 pohádku v sobotu také od 14.00. Večerní zíváček naladíte od 19.15 (v sobotu 18.45, v neděli v 19.00). Dále vysíláme v pravidelném čase Barvínek (úterý 16.00), Proglaso (neděle v 11.00) a interaktivní pořad Hvězdná rána (středa 16.00).

Připravujeme také program katecheze pro školáky 1. stupně základní školy a přípravu letošních prvokomunikantů ve spolupráci se sestrami z kongregace sv. Cyrila a Metoděje v Brně. Těšit se na ně můžete každý všední den od 10 hodin. V pondělí je program věnován prvňáčkům, v úterý druhákům, ve středu třetákům, ve čtvrtek je určen pro čtvrtáky a v pátek pro pátáky.

U AMBONU

Místo Duchovního slova každý den v 6.20 (o víkendu v 6.50) a ve 23.45 vám Proglas nabídne zamyšlení z podcastu U ambonu. Těšit se můžete na karmelitány Petra Glogara a Pavla Polu, salesiána Ladislava Heryána, jezuitu Petra Vacíka, spirituála Nepomucena Tomáše Rouleho a faráře na Lomci Josefa Prokeše.

SABINA HAUSEROVÁ

Katecheze pro školáky – každý všední den od 10.00. Těšte se na zábavné úkoly a písničky, ve středu i s přípravou k prvnímu svatému přijímání.

MŠE SVATÁ NA KVĚTNOU NEDĚLI

„Tehdy šel jeden ze Dvanácti, jménem Jidáš Iškariotský, k velekněžím a řekl: „Co mi dáte? Já vám ho zradím“ (Mt 26,14-27,66). Šestá neděle postní připomene slavný vjezd Ježíše do Jeruzaléma i zprávu o umučení Ježíše Krista. Mše svatě budou přenášeny 5. 4. v 10.00 z Vatikánu a v 18.00 z kostela sv. Václava v Ostravě.

TURÍNSKÉ PLÁTNO

V Noční univerzitě přednášel František Radkovský, emeritní biskup plzeňský, na téma Turínské plátno. V první části přednášky seznamuje s historií plátna od Ježíšovy smrti až po uložení v turínské kapli. V druhé části pojednává o plátnu a evangeliích. Záznamy přednášek zachytíte v pátek 10. 4. ve 20.05 a v sobotu 11. 4. v 19.00 hodin.

ŽIVOT JEŽÍŠE KRISTA

Ježíšův život detailně zaznamenal učedník Jan. Byl tak blízko Ježíše, že se mu podařilo podrobně zachytit nejen jeho jednání, ale i jeho myšlenky, které dodnes formují náš svět a morálku. Celovečerní americký film přináší dramatické zpracování Ježíšova příběhu. Zhlédnout jej můžete v pátek 10. 4. ve 22.35 a v sobotu 11. 4. ve 23.10.

DALŠÍ PROGRAM VELIKONOČNÍHO TRIDUA

Na Zelený čtvrtek a Velký pátek vás budou provázet kněží prostřednictvím svátečních studií nazvaných Zelený čtvrtek s Noe a Velký pátek s Noe, která jsou obdobou pravidelného denního vysílání Živě s Noe, v časech od 9.00, 11.30 a ve 14.00 hodin. Bílou sobotu s Noe můžete sledovat v 19.40.

ZELENÝ ČTVRTEK 9. 4.

Mše svatě sloužené na památku Večeře Páně budou přenášeny od 9.30 z Vatikánu a v 18.00 z kostela sv. Václava v Ostravě. Ve 12.05 bude vysílána první část Matoušových pašijí J. S. Bacha. Večer uvidíte dva snímky: ve 20.05 Bůh v Krakově, polský film, a ve 22.30 Probuzení velké světičky, životní příběh svaté reholnice V. Giuliani.

VELKÝ PÁTEK 10. 4.

Ve 12.05 bude vysílána druhá část Matoušových pašijí J. S. Bacha a v 15.00 záznam Toufarovy křížové cesty z festivalu Mene Tekel.

BÍLÁ SOBOTA

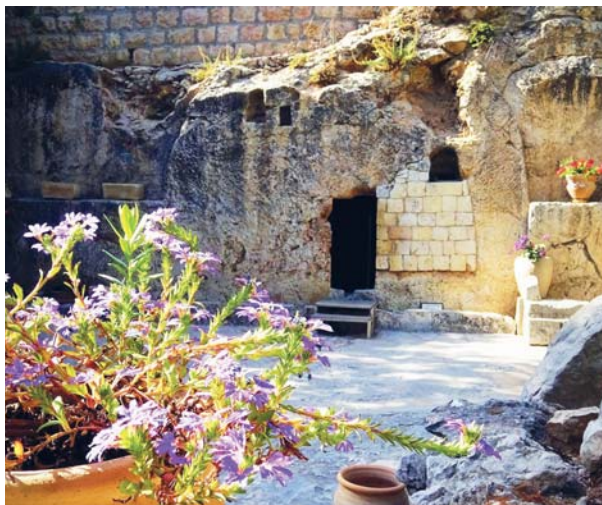
Přímý přenos Velikonoční vigílie z vatikánské baziliky vám nabídneme ve 20.30.

Vzhledem k nynější situaci jsou v programu vyhrazeny změny, proto prosím sledujte aktuální program během vysílání televize Noe či na webu: www.tvnoe.cz.

TEREZIE VAŠKOVÁ

www.tvnoe.cz

Není zde, byl vzkříšen, jak řekl. Pojdte se podívat na místo, kde ležel (Mt 28,6).

NEDĚLE 5. 4.

12.40 Uchem jehly. Setkání Zbigniewa Czendlíka s koordinátorem projektu HateFree Culture Lukášem Houdkem

13.55 Na plovárně s Jaroslavem Petrem, odborníkem na biotechnologie a popularizátorem vědy

PÁTEK 10. 4. 10.00 Velkopáteční bohoslužba 2020.

Přímý přenos z Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Praze 10 – Strašnicích

11.05 Tajemství velké noci. Rozmluva Marka Ebena s Tomášem Halíkem o tradicích a nadčasovém duchovním významu Velikonoc

NEDĚLE 5. 4.

8.30 Jak to vidí... Sváteční setkání Zbigniewa Czendlíka se zajímavými lidmi

13.40 Pohádka.

Sůl nad zlato

17.04 Meteor

18.30 Dokuseriál.

Vyhořet může každý (1/3)

NEDĚLE 5. 4.

8.00 Spirituála.

Duchovní Evropa.

Basilej a Hans Urs von Balthasar, konzervativce opravdoví

8.30 Spirituála.

Ke kořenům. Strach

9.00 Bohoslužba

10.00 Duchovní hudba.

F. X. Richter:

Depositione dalla Croce

11.00 Radioseriál. François Rabelais: Gargantua (1/2)

12.00 Polední zvony. Z věže farního kostela Povýšení sv. Kříže ve Zdíbech

12.20 Polední koncert.

Pocta Janu II. Lichtenštejnovi. Záznam koncertu Lednicko-valtického hudebního festivalu z kostela sv. Bartoloměje v Katzelsdorfu-Bernhardsthalu

NEDĚLE 5. 4.

8.07 Vertikála

20.05 Příběhy 20. století

Mše svaté na Proglasu
pondělí - sobota v 18.00
neděle v 9.00 a 19.30

19.30 Mše svatá

10.00 Mše svatá z Vatikánu

22.15 Kabinet Dr. Honzáka

10.00 Mše svatá Květné neděle

- 0.05 Kolem se točí! **1.05** Komorní hudba
- 2.00 Zrcadlo týdne **2.15** Komentář týdne (R) (R) **3.00** Z archivu hudebních pořadů **5.00** Varhanní hudba **5.57** Myšlenka na den (R 11.57, 19.25) **6.00** Čteme z křesť. periodik **6.30** Evangelium: Mt 26,14-27,66 **6.35** Ranní chvály **6.50** U ambonu
- 7.00 Radio Vatikán (R)
- 7.30 Komentář týdne (R)
- 7.45 TWR: Studná slova
- 8.00 Duchovní hudba: Heinrich Schütz: Matoušovy pašije
- 9.00 Mše svatá
- 10.00 Varhanní hudba
- 10.30 O katechezi od Adama 11/11: O církvi a svátostech II. (R)
- 11.00 Proglas (biblický kvíz)
- 12.00 Anděl Páně
- 12.05 Hudební siesta a poezie: Z díla C. B. Sammartiniho, E. Blocha a H. Berlioz
- 13.30 Knihovnička: Charles Journet: Sedm Kristových slov na kříži
- 13.45 Dnešek v kalendáři
- 14.00 Nedělní pohádka: O poslušných kůzlátkách
- 14.30 Blahopřání
- 16.00 Písničky z archivu
- 16.30 A cappella na kanapi
- 16.55 DS: Zaselí vítr, sklídí bouři 6/8: Mohl bych se tě vzdát? (R)
- 18.00 Hitparáda Kolem se točí!
- 19.00 Pohádky z Barvínků: Co má mochomůrka tygrovana společného s tygrem
- 19.30 Mše svatá (ze studia Proglasu)
- 20.15 Křesťan a svět
- 20.45 Radio Vatikán
- 21.05 Večerní chvály
- 21.20 Koncert vážné a duchovní hudby: W. A. Mozart: Requiem, J. Myslivíček: Pašije našeho Pána Ježíše Krista
- 23.50 U ambonu

- 7.20 Looney Tunes: Úžasná Show (6, 7). Am. anim. seriál **8.05** Kačerův příběh (25, 26). Am. anim. seriál **8.55** Malý Sheldon II (12). Am. kom. **9.10** O panně Mahuleně. Něm. film **10.20** Sněhová královna. Am./kan./něm. film **12.10** Moderní Popelka: Byla jednou jedna píseň. Am. kom. **13.45** Kokozy v pralese. Am. kom. **15.45** Hodíme se k sobě, miláčku...? Čes. kom. **17.50** Postřiziny. Čes. film **19.30** Televizní noviny, Sportovní noviny, Počasí **20.20** SuperStar **22.20** Střepiny **22.50** Křížovátka smrti 3: Tentokrát v Paříži. Něm./am. kom. **0.30** Hodíme se k sobě, miláčku...? **2.15** Malý Sheldon II (14)

- 6.10 Max Steel III (2) **6.35** Ninjago IX (1). Prvorozená. Dán. anim. **7.00** M*A*S*H (78, 79) **8.05** Přírodní vesmír (16). Rak. dok. **9.15** Prima ZOOM SVĚT **9.45** Polda (4). Ve stínu feng šuej. Det. seriál **11.00** Partie **11.45** Receptář prima nápadů **12.40** Libovky Peppy Libického **13.05** Vychytávky Ládi Hrušky **13.45** Vychytávky Extra **14.00** Libovky Peppy Libického **14.25** Strach (čb). Čes. krimi **16.45** Ženy v běhu. Čes. kom. **18.55** VELKÉ ZPRÁVY **19.40** Dívочки **19.55** TOP STAR **20.15** Muzikanti. Čes. kom. **22.45** John Stratton: V první linii. Br. akč. film **0.40** Poslední zúčtování. Br. akční film

- 4.50 King Kong žije. Am. film **6.40** Zachraňte Willyho 4: Útěk z pirátské zátoky. Am. film **8.30** Božský Evan. Am. kom. **10.10** Teleshopping **10.45** Lego příběh. Austr./dán./am. anim. film **12.30** Interstellar. Am. sci-fi film **13.20** Nesmírně hlasitě a neuvěřitelně blízko. Am. drama **15.45** Strom snů. Am. drama **18.10** Čarodějův učeň. Am. fantasy film **20.00** Exploze. Am. film **21.45** Město. Am. krimifilm **0.00** R.I.P.D. - URNA: Útvar rozhodně neživých agentů **1.40** Nezvratný osud. Am./kan. thriller **3.10** Hra o přežití. Am. thriller

- 9.30 Vetřelci dávnověku X (5) **10.25** Paranormální noční můry (6) **11.25** Radioaktivní zraloci **12.20** Výpravy ke skotským jezerům II (3) **13.35** Nacistická letadla: Přísně tajné (4) **14.35** Válečné projekty Třetí říše III (3) **15.35** Frank a mamba černá (2) **16.35** Orangutaní škola v džungli (3) **17.45** Život na 15. polevníku (3) **18.50** Expedice Overland XIV (1). It. dok. **20.00** Váleční kšeftaři: Druhá světová z druhé ruky IV (1). Br. dok. **21.00** Guy Martin: F1 mechanik **22.05** Einstein a Hawking: Vesmírní vizionáři (1/2) **23.20** Cesta do hlubin mozku (2) **0.20** Počasí: Meteorologické dobrodružství

- 15.40 Vynalzáme s přírodou. Austr. příř. **16.05** Vynottrax Turbo. Am. anim. **16.50** Jak vyvíčet draky. Am. anim. **17.15** Ovečka Shaun III. Br. anim. **17.20** Dívky s posláním. Am. anim. **17.45** Pan Tau (14/33). Pan Tau se vrací **18.15** Šmoulové **18.40** Zprávičky **18.45** Večerníček **18.55** Elena z Avaloru (5/26). Am. anim. **19.15** Jake a piráti ze Země Nezemě II (38/38) **19.40** Máša a medvěd **19.50** Pat a Mat se vrací **20.00** Nestárnoucí české perly. Hej-Rup! **21.45** Adam Plachetka a jeho hosté **22.40** Romeo a Julie **0.55** Victor Hugo, nepřítel státu (3/4) **1.45** Gianni Schicchi podle Woodyho Allena

- 8.00 Klibko - Svátá omša (8) (P) **8.25** Slovo v obraze (P) **8.40** Řeckokatolícký magazín **9.00** LUXáreň **9.30** Nová kvalita života **10.00** Svátá omša - Květná neděle (P) **12.00** Anjel Pána (P) **12.25** Ruženec **13.00** V Samárii pri studni **14.25** Spolu **14.40** Prečo, otcé? **15.00** Hodina milosrdenstva **15.30** Křížová cesta **16.05** Spojení oceánom (P) **16.40** October baby **18.35** Klibko - Svátá omša **19.00** Katechéza (P) **19.25** Ruženec **20.05** Spravodajský súhrn **20.30** Duchovná porada (P) **21.00** Medzi neboom a zemou (P) **21.45** Tajomstvo Kristovej tváre **22.45** Jeden na jedného **23.00** Večerná univerzita

- 9.00 Život na třetí **9.15** Byli jednou dva písaři (7/10) **10.00** Zajíc v pytli. Hud. záb. představení Miloslava Šimka a Jiřího Krampolka **11.00** Holvy H ještě po dvaceti letech **12.00** Domácí štěstí. Půvabné časy podle lvy Hüttnerové **12.25** Nemocnice na kraji města (14/20). Reoperace. Čes. seriál **13.25** Písničky z obrazovky. Černobilé melodie z 60. let uvádí K. Štědrý **13.45** Karel Gott v Lucerně. Koncert **15.00** Život na třetí. Informace, praktické rady, inspirativní témata a hosté **15.15** Dynastie Nováků (1/13). Narození. Kom. seriál **16.15** O poklad Anežky České **17.00** Život na třetí

- 6.00 Fotbal: FC Liverpool - CR Flamengo **8.40** Panorama **9.30** Maximum pro zdraví **9.40** Cyklotoulky **9.50** Bojové sporty **10.25** Fotbal: Gól roku 2019 **11.10** Basketbal: T... jako TYM! **12.15** Panorama **12.40** Josef Vojta **12.50** Atletika: Czech Indoor Gala Ostrava 2020 **14.50** ME mládeže v 10 tancích 2020 Brno **15.45** Krasobruslení: ME 2020 Rakousko **18.25** Fotbal: Chelsea FC - Arsenal FC **20.15** Sportovec roku 2019 **21.45** Basketbal: T... jako TYM! **22.45** Krasobruslení: ME 2020 Rakousko **1.20** Branky, body, vteřiny **1.25** Atletika: Czech Indoor Gala Ostrava 2020 **3.20** Rally Mexiko

17.15 Úvod do liturgie...

18.00 Mše svatá...

10.20 Záhada hlavolamu

17.30 Večerní bohoslužba...

- 0.05 Dopeledne s Proglasem (R) 1.00 Komorní hudba 2.00 Dotykání světla (R) 3.00 Hrajte, kapely! (R) 3.55 Písničky před svítáním 5.57 Myslenka na den (R 11.57, 16.55) 6.00 Evangelium: Jan 13,1-15 6.05 Ranní chvály 6.20 U ambonu 6.45 Radio Vatikán (R) 7.05 Písně
- 7.45 Tříkrát z Proglasu
- 8.05 Ranní magazín
- 9.00 Dopeledne s Proglasu
- 10.00 Katecheze pro školáky: 4. třída
- 10.30 Vonička pro milovníky dechovky
- 11.00 Zprávy Proglasu
- 11.05 F. Werfel: Píseň o Bernadettě 23/52
- 11.30 TWR: Nejen chlebem
- 12.00 Anděl Páně
- 12.05 Hudební siesta: Orlando di Lasso: Lagrime di San Pietro, Ch. Dematius: Předpověď utrpení a smrti Ježíše Krista
- 13.00 Zprávy Proglasu
- 13.45 Dnešek v kalendáři
- 14.00 Tříkrát z Proglasu
- 14.30 Pohádka
- 15.00 Zprávy Proglasu
- 16.00 Na dřeh: S autory podcastu o duchovních zážitcích
- 17.15 Úvod do liturgie Velikonočního třídění - Zelený čtvrtek
- 17.30 Mše svatá (z kostela sv. Jakuba v Brně)
- 18.45 Duchovní hudba
- 20.00 Večerní zprávy Proglasu
- 19.15 Pohádky a příběhy z Barvínku: Proč se Zelená hora jmenuje Zelená
- 20.15 Rozjímání o vykoupění VI 1/3
- 20.45 Radio Vatikán
- 21.05 Večerní chvály
- 21.30 F. Werfel: Píseň o Bernadettě 23/52
- 22.00 Rozhovor s kardinálem M. Vlkem nejen o Zeleném čtvrtku
- 22.30 Živý růženec (bolestný)
- 23.10 Duchovní hudba
- 23.50 U ambonu

- 13.10 Ordinance v růžové zahradě 2 (677). Kamión plný peněz 14.20 Můj přítel Monk (1). Pan Monk se seznamuje s kandidátem 15.10 Můj přítel Monk (2). Pan Monk se seznamuje s kandidátem - 2. část 15.55 Dr. House IV (7). Ošklivec. Am. seriál 16.57 Odpolední Počasí 17.00 Odpolední Televizní noviny, Sportovní noviny 17.35 Co na to Češi 18.30 Ulice (3866) 19.30 Televizní noviny, Sportovní noviny, Počasí 20.20 Ordinance v růžové zahradě 2 (968). Nesmíš to vzdát 21.35 Život ve hvězdách 22.05 Smrtonosná zbraň II (2). Tanec v září. Am. det. 23.00 Můj přítel Monk (1, 2). Am. det.

- 10.30 Inga Lindström: Dům u jezera. Něm./švéd. film 12.30 Polední zprávy 12.35 Policie Hamburk XII (25). Utajené orgie. Něm. krimi 13.35 Jake a tlustoch V (2). Kde a kdy (2/2). Am. krimi 14.30 Walker, Texas Ranger V (26). Texas versus Cahillová 15.30 Policie v akci. Čtyři případy, čtyři lidské osudy 16.30 Odpolední zprávy 16.45 Policie v akci 17.40 Prostrěno! 18.55 VELKÉ ZPRÁVY 19.40 Divošky 19.55 TOP STAR 20.15 Viňari (3). Věštba. Kom. seriál 21.35 Tloušťáci 22.40 Tloušťáci EXTRA 23.20 Policie v akci 1.15 Walker, Texas Ranger V (26) 2.15 Jake a tlustoch V (2) 3.05 Prostrěno!

- 4.30 Strom snů. Am. drama 6.50 Mentalista VII (12, 13). Am. krimi 8.30 Posel budoucnosti. Am. akč. sci-fi film 11.45 Teleshopping 12.20 Tři uprchlíci. Am. kom. 14.05 Teleshopping 14.05 Postřižiny. Čes. film 16.00 Čivava z Beverly Hills. Am. kom. 17.45 Batman se vrací. Am./br. dobr. film 20.00 Arthur. Am. kom. 22.10 Smrtící léčba. Am. thriller 0.20 Kick-Ass 2. Am./br. akč. kom. 2.10 V zajetí démonů. Am. horor

- 7.05 Mafiánské ženy (1/2) 8.05 Megajídlo (1) 9.05 Dějiny letectví (3) 10.15 Churchill a Židé 11.50 Mimořádní psi (13) 12.10 Zvěrolékař v jednom kole III (19) 13.15 Planety: Nové obzory (5) 14.25 Tajemství vesmíru I (6) 15.25 Anthony Bourdain: Neznámé končiny VI (1). Etiopie 16.20 Velké vlakové putování VI (4) 17.45 Krásy divokého Baltu (1) 18.50 Nejdívočejší ostrovy I (1). Zanzibar - země obrů. Br. dok. 20.00 Nacistická letadla: Přísně tajné (5). Am. dok. 21.00 Válečné projekty Třetí říše III (4) 22.00 Frank a mamba černá (3) 23.00 Příběhy ze Zambie II (1) 0.00 Větrníci dávnověku X (6)

- 14.55 AZ kvíz junior 15.15 Tajemství zvířecího těla. Dok. BBC 15.20 Austin a Ally III (11/22) 15.45 Vynalézáme s přírodou 16.10 Planeta YÓ 16.45 Země patří Luně. Braz. anim. 17.00 Myši na vědu slyší 17.10 Rytmič 17.20 Kouzelná školka 17.50 Jak vycvičit draky 18.10 Šmolové 18.40 Zprávičky 18.45 Večerníček 18.55 Elena z Avaloru (9/26) 19.15 Jake a piráti ze Země Nezemě III (4/36) 19.40 Mášiny strašidelné příběhy 19.45 Čtení do ouška 20.00 Victor Hugo, nepřítel státu (4/4) 20.50 G. Verdi: Rekvíem 22.20 Po stopách slavných skladatelů: G. Mahler 23.15 Kino Art. Marie-Octoberre

- 7.00 Svátá omša (P) 7.45 Ruženec 8.20 Svátý František (P) 8.15 Exodus (P) 9.25 Svátá omša - Svätenie olejov (P) 11.30 Guyanská Diana 12.25 Ruženec 12.55 Jozef a jeho bratia (P) 13.55 Medzi neboom a zemou 14.40 Litanie k Najsvätejšiemu menu Ježiš 15.00 Hodina milosrdenstva (P) 15.30 Krížová cesta so sv. Jánom Pavlom II. (P) 17.00 Svátá omša na pamiatku Pánovej večere (P) 19.45 Krátke správy (P) 20.20 Svátá hodinka z Getsemanskej záhrady (P) 21.05 Krížová cesta nášho Pána Ježiša Krista (P) 21.55 Katecheza 22.25 Velikonočné tajomstvo (P) 23.50 Nová kvalita života

- 9.00 Život na třetí. Informace, praktické rady, inspirativní témata a hosté 9.15 Jana Eyrová (1/4) 10.00 Rozmarné léto s Rudolfem Hrušínským 11.25 Písničky roku 1972 12.00 Zprávy ve 12 12.25 Nemocnice na kraji města (18/20). Oponentura. Čes. seriál 13.25 Televariet. S Jiřinou Bohdalovou a Vladimírem Dvořákem 15.00 Život na třetí. Informace, praktické rady, inspirativní témata a hosté 15.15 Dynastie Nováků (5/13). Nahý v trní. Kom. seriál 16.20 O poklad Anežky České. Záb. soutěžní hra o české historii 17.00 Život na třetí

- 6.00 Reprízy sportovních přenosů a pořadů 7.30 Panorama 8.00 Archiv Z 1984: Dukla - Metaloplastika 9.35 Reprízy sportovních přenosů a pořadů 12.05 Panorama 12.25 Sportovní zprávy 12.35 Reprízy sportovních přenosů a pořadů 17.00 Archiv Z 1990: ČSFR - Švédsko. Házená - záznam utkání ze skupiny MS 18.05 Reprízy sportovních přenosů a pořadů 0.05 Branky, body, vteřiny 0.10 Reprízy sportovních přenosů a pořadů

Profíci s plamenným křížem na štítě

Vím o tvých skutcích; nejsi studený ani horký. Kéž bys byl studený anebo horký! Ale že jsi vlažný, a nejsi horký ani studený, nesnesu tě v ústech.

Zjevení Janovo 3,15-16

Charita, což znamená „milosrdná láska“, právem nosí emblém plamenného kříže ve svém logu. Troufnu si tvrdit, že bez zápalu pro věc se Charita dělat nedá. A někdy jde láska až na samou hranu, jak ukazují právě tyto dny, kdy se k osobnímu nasazení druží statečnost a odvaha. Statečnost, která se neprojevuje ve velkých slovech a okázalých gestech, nýbrž v nenápadné práci.

Jestli má naše doba své hrdiny, jsou to právě lidé, kteří mají rádi své povolání a i ve ztížených podmínkách odvádějí profesionální výkon. Práci náročnou, nesnadnou, úmornou, s lidmi, kterým často není právě do skoku, protože bývají kvůli své nemoci nebo nemohoucnosti paličatí, mrzutí, náladoví, někdy dokonce vzteklí.

S tím ale profesionálové počítají a umí zacházet. Samozřejmě ani v době současného ohrožení koronavirovou infekcí sociální a zdravotní pracovníci neopouštějí ty, o které pečují celý rok. Rozum do hrsti a tvůrčí energii zapojili i ti ostatní. Zabezpečují týl, šijí ochranné roušky, mnozí se modlí.

Tímto číslem Caritasu chceme ukázat jen několik z nich. Dáváme tím jasný signál, že si jich i všech ostatních vážíme. Všem vzkazují, že jsme na ně hrdí, a chci jim poděkovat za jejich nasazení a obětavost a statečnost.

LUKÁŠ CURYLO,
ředitel Charity
Česká republika

Bez srdce to nejde

„Základní předpoklad charitní práce je schopnost milovat ty, kterým sloužíme,“ říká biskup Radkovský. Snímek Jakub Žák

Po jmenování prezidentem Diecézní charity Plzeň jsem získal ještě větší možnost poznat pracovníky Charity zblízka. Čím dál víc si jich vážím. Vidím, s jak velkou láskou službu konají. A protože jde převážně o ženy, po návratu domů je čeká služba další: pro rodinu.

Měl jsem příležitost zažít v jednom domově seniorů oslavu sta let jedné klientky. Když jsem tam přišel, byl jsem velice překvapený. Místnost, kde se oslava konala, byla velmi hezky vyzdobená a všechny pracovnice byly svátečně oblečené. Jubilantce recitovaly básně a zpívaly písně. Nechyběly narozeninový dort a další dobroty pro všechny zúčastněné příbuzné i ostatní klienty. Obdivoval jsem laskavost těchto pracovnic, se kterou tu oslavu připravily a prožívaly.

Přítom většina z těchto pečujících lidí nejsou praktikující křesťané, a mnozí o sobě dokonce tvrdí, že jsou nevěřící. Jsem přesvědčen, že věřící jsou. Jinak by nebyli schopni dělat tak náročnou službu s takovou láskou a dobrotou, jakou v sobě mají. Není to zřejmě víra konkrétního vyznání, snad k Někomu, koho nad sebou tuší.

Pracovníci Charity také přicházejí s žádostmi o křest, a tak je na něj připravujeme. Snažím se, především se svým nejbližším spolupracovníkem, trvalým jáhnem Ladislavem Legem, co nejvíc přispívat k „formaci srdce“ těchto pracovníků tím, že jim dávám možnost účastnit se kratších či delších rekolekcí. Probíhají několikrát do roka v trapistických kláštřích mužském v Novém Dvoře a ženském v Poličaněch. Intenzivní zážitek tohoto

prostředí, soustředěného na setkání s Bohem v tichu a modlitbě, a P. Martinem Sedloňem OMI dobře vedený program meditací a rozhovorů působí velmi blahodárně a lidé z Charity se ho rádi zúčastňují.

Uvědomuji si, že základní předpoklad charitní práce je schopnost a nadání, milovat ty, kterým sloužíme. Proto také toto zaměstnání, tuto službu nemůže dělat každý. Jen „srdcaři“. Díky Bohu za všechny, kdo ji dělat mohou a ochotně dělají.

FRANTIŠEK
RADKOVSKÝ,
plzeňský emeritní
biskup, prezident
Diecézní charity Plzeň

Poznámka: Všechny články a snímky v této příloze vznikly ještě před povinností zakrýt si nos a ústa rouškou.

Odborná kompetence je první a základní předpoklad, ale sama o sobě nestačí. Jedná se totiž o lidské bytosti, které vždy potřebují něco víc nežli pouze technicky správně prováděnou péči. Potřebují lidskost. Potřebují pozorné srdce. Ti, kdo pracují v charitativních institucích církve, se musí odlišovat tím, že se neomezují pouze na správné vykonání toho, co je v daném okamžiku třeba, ale že navíc věnují druhému pozornost, jak jim to vnuká jejich srdce, a to takovým způsobem, aby ti druhí zakoušeli bohatství jejich lidskosti.

Benedikt XVI. ve své encyklice Deus caritas est (Bůh je láska) čl. 46.

Dáte-li důvěru, dějí se zázraky

Nenápadný omšelý dům v podzámčí pamatuje lepší časy. Stejně jako vybydlený zámek na kopci a vlastně celé městečko poskládané z hranatých paneláků, které obklíčily starý barokní kostel. Jsme ve Stráži pod Ralskem.

Zavítali jsme do domu, jehož součástí je nevelká kaple zasvěcená svatému Dismasovi, „dobrému lotrovi“ ukřižovanému po Kristově pravici. Na poslední chvíli se v něm hnulo svědomí a projevenou lítostí zachránil svou mnoha zločiny obtíženou duši. Stal se tak důkazem, že na obrácení opravdu není nikdy pozdě, a patronem všech polepšených lumpů.

Pro všechny Dismase

Ve společenské místnosti Domu sv. Dismase sedí u stolu černovlasý Daniel. Kradl v obchodech, aby měl na drogy. Až spadla klec. A ne jednou, za

„V“ jako vítězství nad nepřizní osudu.

mřížemi si odseděl devět let. Před pár týdny ho pustili na podmínku a teď se snaží sekát dobrotu. „Musím – a chci – tady být půl roku hodnej. Je mi třicet šest a potřetí začínám od nuly,“ přiznává. Během měsíce si musí najít práci a začít splácet dluhy, a když to vyjde, jednou se postaví na vlastní nohy. Podobně je na tom Tomáš, který bral drogy, ale co ho pustili jak z psychiat-

Dům se zvláštním režimem sídlí v opravené budově bývalého chudobince, vystavěného roku 1871. Snímky Jakub Žák

rie, tak z vězení, abstinuje. „Už ani lajnicku,“ slibuje.

Dům sv. Dismase koupilo litoměřické biskupství, aby se podařilo zalátat díru v systému: zejména tu hledají své místo ve společnosti vězni po propuštění z výkonu trestu. Mají v domě zajištěno ubytování a současně s nimi pracuje psycholog a lidé z Charity jim radí, kde sehnat práci a jak zkrátit dluhy.

„Dismas jsou pro mne neskutečný záda, jistota, je pro mě vším,“ vypočítává Tomáš. A Daniel přizvukuje: „Co dělají pro nás, bývalé vězně, je moc sympatický...“ A přidává se třetí z nich – Pavel, kterému „Dismas“ pomáhá zvládat abstinenci. „Ještě jsem vlastně normálně nežil, poprvé jsem čistej,“ říká třicátník s bohatým trestním rejstříkem a zkušenostmi narkomana.

Motorem projektu, který ve Stráži pomáhá bývalým vězňům postavit se na nohy a k návratu do společnosti, je Štěpánka Kecková, ředitelka čtyřicet kilometrů vzdálené Oblastní charity Česká Kamenice. Na probační a mediační službu, jak se sociální práce s dospělými pachatelé trestných činů odborně nazývá, dostala českokamenická Charita dvouletou akreditaci od ministerstva vnitra. S platností po celém území republiky.

Dům se zvláštním režimem

„Hledala jsem, jak pomoci lidem, kteří zbytečně tráví čas v psychiatrických léčebnách jen proto, že nejsou zcela soběstační a nemají nikoho, kdo by se jim individuálně věnoval. Anebo se nevejdou do škatulky žádné ze sociálních služeb,“ říká Štěpánka Kecková.

Po studiu sociální pedagogiky na univerzitě v Ústí nad Labem řídila charitní domov pro matky s dětmi v České Lípě. Před třinácti lety se ujala

vedení Oblastní charity Česká Kamenice, tehdy s osmi zaměstnanci a patnácti klienty. A v městečku se začaly dít věci! S podporou otců zakladatelů Charity – faráře P. Jordána Červeného a tehdejšího starosty Miroslava Weise – se zdejší budova bývalého chudobince proměnila v dům se zvláštním režimem. Dnes tady žije 28 žen a mužů posbíraných po elděnkách a psychiatrických léčebnách.

S klienty tu pracují podle hesla, „dáte-li důvěru, dějí se zázraky“. A ony se dějí. Příkladem může být muž, kterého převzali jako ležícího pacienta, který se později s pomocí holí rozhodil.

S pejskem i kočičkou

Pro klienty pořádají řadu setkání, třeba pravidelná povídání u kávy. Anebo jindy sběr zelí, které by farmář jinak zaoral. A pak ho společně nakládají a užijí si u toho spoustu legrace. Ale pořádají také společná roz-

loučení, když někdo z osazenstva zemře. V kapli vystaví jeho urnu a připomenou jeho příběh, modlí se. Poté uspořádají hostinu – kar, kdy si povídají, smějí se a brečí. Na společný hrob, který Charita za tím účelem provozuje, pak chodí zapalovat svíčky.

A nebojí se ani experimentů. Ostatně v seznamu zaměstnanců českokamenické Charity dostupném na webových stránkách figuruje také kočka Bába, přirozená CAT terapeutka, a chundelatá Kečí Kecková, fena – canisterapeutka.

Za vším hledej ženu

Uznání kolegů jí loni vyneslo Cenu Charity Česká republika. Zabezpečit chod Charitního zařízení není snadné. „Jsme sociální služba a zdravotní pojišťovny nás nechtějí,“ vysvětluje. Zbývají tedy dary od jednotlivců, rodin, firem a příspěvky od úřadů. A výnosy z benefičního běhu nebo Tříkrálové sbírky.

Nové chráněné bydlení

Plody jejího úsilí jsou vidět nejen v České Kamenici, kde už rostou základy nové budovy. Kromě domácí hospicové péče, která slouží k doprovázení rodin s nevléčitelně nemocnými, provozují třiatřicet bytů chráněného bydlení, roztroušených po Kamenici, ale také Děčíně a Ústí nad Labem. Slouží těm, kdo samostatně hospodaření s určitou mírou podpory zvládnou.

Čtyřicátník Petr, nájemce jednoho z bytů, vysvětluje, v čem je pro něj podpora Charity důležitá. „Zažívám tady poprvé věci, které jsem nezažil ve vlastní rodině. Třeba oslava mých narozenin. Oni se opravdu zajímají, jak člověku pomoci.“ JAN OULÍK

Štěpánka Kecková při přebírání Ceny Charity ČR 2019.

Snímek Lubomír Kotek

Tříkrálové sbírce pomáhá i po smrti

Nevynechal jediný ročník tříkrálového koledování a nejvíc peněz vybral v tom, kterého se už nezúčastnil. Bývalý senátor Adolf Jílek byl zároveň „srdcařem“ pro Charitu: přál si, aby lidé místo za květiny dali při jeho pohřbu peníze právě Charitě.

Sešedesátiletý politik, který v horní komoře parlamentu mezi lety 2000 a 2012 reprezentoval Šumpersko a po desítky let byl zastupitelem obce Dolní Studénky, zemřel 18. ledna. Ještě v posledních dnech ale myslel i na koledníky, kteří v té době končili putování po českých a moravských městech a obcích.

A ti, kterým sám jako koledník v předchozích letech klepal na dveře, zase mysleli na něj. „Lidé se ptali, kde je a proč letos nechodí, byli na něj za ta léta zvyklí,“ říká jeho manželka Marie, která prý ani letošní sbírku nevynechala. „Vybírala jsem na začátku ledna v pátek a sobotu, končila jsem ale v poledne a hned spěchala za manželem do brněnské nemocnice,“ vzpomíná.

Výzva k lidem, aby nekupovali květiny na pohřeb, ale raději podpořili pomoc potřebným, tak podle ní by-

la přirozená. A výsledek sbírky předčil očekávání: prostřednictvím webu Darujme.cz poslalo celkem 41 lidí na projekt „Poslední rozloučení s Adou Jílkem – namísto květin pomoc“ přes 31 tisíc korun, které už podle rodiny byly odeslány na účet Tříkrálové sbírky. Další více než 7 tisíc se pak vybralo přímo do kasiček při zádušní mši. Dohromady je to víc, než kolik činí výsledek sbírky v celých Dolních Studénkách.

„Těší nás, že i v tak smutné chvíli jsme mohli pomoci potřebným a že tak pomáhal i manžel, který už nemohl být u toho,“ svěčuje se Marie Jílková a dodává: „Každému, kdo přispěl, jsme poslali poděkování, protože i tento osobní rozměr je pro Tříkrálovou sbírku důležitý.“

Rozhodnutí Adolfa Jílka a jeho rodiny oceňuje také ředitelka Charity Šumperk Jana Bieliková. „Je úžas-

Bývalý senátor Adolf Jílek koledu nikdy nevynechal.

Snímek archiv rodiny

né, když někdo i v posledních chvílích myslí na potřebné – svědčí to o tom, že pan Jílek tak byl zvyklý přemýšlet celý život, že měl charitní dílo zapsané v srdci,“ zmiňuje a připouje: „V našem regionu výnos Tříkrálové

sbírky pomáhá například maminkám v nouzi, lidem vyžadujícím paliativní péči nebo handicapovaným dětem. Toto rozhodnutí pana Jílka tak bude konat dobro i dlouho po jeho smrti.“

JIRÍ GRAČKA

Za vše, cos mi dala, děkuji ti, maminko

Jeden dům a v něm žena, muž a syn. Zbýval necelý měsíc do konce jejího života. Umýt či osprchovat, nakoupit, připravit jídlo, nakrmit, píchat morfium, bdít ve dne, v noci vstávat.

Tuto těžkou situaci by si pan Petr s tatínkem nedokázali představit bez zdravotních sestřiček z Charity Zábřeh. Marta, Marie a Ludmila doprovázely těžce nemocnou ženu na samém konci jejího života a byly velkou oporou také oběma mužům.

„Maminka prospala celý den nebo se vláčela po domě. Pak ale slyšela, že mají přijít sestřičky a hned se šla sama osprchovat. Týden nato zemřela. Je zajímavé, jak člověk dokáže sebrat všechnu sílu,“ líčí pan Petr. Sestřičky tu byly i pro něj. Naučily ho, jak o maminku pečovat, jak jí ulehčit, a někdy se jim vyplakal na rameni. „Byly trpělivé, empatické,“ říká.

Tým pečujících zdravotních sester ze Zábřeha. *Snímek archiv Charity Zábřeh*

Všechny potřebné úkony si začal zapisovat, dokonce i s jednotlivými časy – kdy píchal injekci, jak dlouho byla maminka vzhůru. A přidával další a další postřehy – v jaké formě byla, co jedla, co říkala, jak se cítila... Zapsal si i to, že spal dvě tři hodiny denně. „Chci, aby moje děti věděly, jak jsme žili. To psaní mi pomáhalo,“ přiznává.

A pak to přišlo. Maminka zemřela. V domě uklizeno, ticho, zvláštní prázdno. Zůstal jen stojan na infuze,

který si zapoměly sestřičky odvézt. Druhý den pro něj přijela sestra Ludmila. Tichý dům a v něm dva smutní muži. Pocítila zvláštní nutkání. „Před dvěma lety mi zemřela maminka a já jí tehdy zazpívala krásnou písničku Za vše, cos mi dala, děkuji ti, maminko. Od té doby jsem tu píseň nedokázala znovu zazpívat. A najednou, jak jsem se s oběma pány loučila, měla jsem potřebu zpívat. Oni souhlasili,“ vzpomíná vrchní sestra z Charity Zábřeh

Ludmila. Tichým hlasem se rozezpívala.

„Bylo to i pro naši mámu,“ dodává pan Petr. Poprosil sestřičku, aby mu píseň nahrála na mobil a poslala mu ji. Taky požádal o text. Poslala vše ještě též večer, dokonce s partiturou.

Průběh smutečního obřadu si maminka dopředu sama naplánovala – hudbu, která se tam bude hrát, i promluvu. Ale kdo ji přečte? Všechny členy rodiny by to zlomilo. „Ale aby to četl někdo cizí? To ne!“ rozhodl se pan Petr a vzal tento nelehký úkol na sebe.

Na pohřeb pozval i zdravotní sestry Martu a Marii. Ludmila se omluvila, nemohla přijít. „Spiklenecky jsem sestřičkám řekl, že tu přeče jen Ludmila bude s námi, že to poznají, a poprosil jsem je, aby si stouply tak, abych na ně viděl. Měl jsem strach, že to nedokážu, ale jejich blízkost mi dodávala odvalu,“ líčí dál pan Petr.

Přišel na řadu proslov. Pan Petr do původního maminčina textu přidal vlastní řádky. „Řekl jsem, co jsem musel. Všichni si mysleli, že už končím... A tehdy jsem začal zpívat.“ Do ucha mu ze sluchátka „našeptávala“ sestra Ludmila. Na nahrávce. Věděl, že spolu to zvládnou. Za vše, cos mi dala, děkuji ti... KAROLÍNA OPATŘILOVÁ

Pilně rehabilituje, aby zase mohla do práce

Každý novinář ví, že se v článkách jména nezdobují, mají mít takovou podobu jako v rodném listě. Jenže v pelhřimovské Charitě žádnou Annu Řádovou neznají, srdcem týmu Domácí hospicové péče Iris a pečovatelských služeb je tam Anička.

Tým Domácí hospicové péče Iris. Anička je druhá zleva. Snímek Andrea Císařová

Klienti a většina kolegů tuhle – ač se to nesluší uvádět – dvaasedmdesátiletou dámu už pár měsíců v práci nepotkali. Nikoli proto, že by si konečně začala užívat zaslouženého důchodu. Naopak se nemůže dočkat, až se zase vrátí do služby. Po rekonvalescenci. Na podzim se jí totiž stala vážná nehoda. „Šla zrovna z konference Dnů domácí hospicové péče. To odpoledne jsem viděla proletět záchranářský vrtulník – netušila jsem, že letí pro naši Aničku,“ vzpomíná Aniččina kolegyně Vendula Freiová. „Když ji pak

převezi z Prahy do pelhřimovské nemocnice, měli jsme to k ní aspoň blíž na návštěvu. Říkala, že v roli pacienta je to pěkně na nic. Naštěstí je Anička bojovnice. Při každé návštěvě mi hned ukazovala nové pokroky. Hned jsem ji popíchla, ať se kouká snažit, že by ji vedoucí potřebovala v pátek do služeb. Rozesmála se a odpověděla, že v pátek to ještě nezvládne, ale příští týden že už by šla,“ vypráví s úsměvem sestra. Bohužel to ještě chvíli potrvá, než se Anička poté, co ji v říjnu srazilo auto, úplně zota-

ví. Ale péče o druhé je pro ni tak silná motivace, že ji nějaké zlámané nohy nemožou od návratu do práce odradit.

Stálice kolektivu

Charitní kolektiv se v Pelhřimově v poslední době notně obměnil, ale Anička je v něm už devět let stálíci, která si i nové kolegy rychle získá svou bezprostředností a srdečností. „Aničku jsem poznal před dvěma lety při mém nástupu do Charity. Kdykoli se

s ní setkám, vždy má dobrou náladu, kterou kolem sebe rozdává. I přes dovršený důchodový věk má stále chuť pracovat, pomáhat druhým a pečovat o ty, kdo to potřebují,“ podotýká ředitel Oblastní charity Pelhřimov Jiří Smrčka.

Plné kapacity „pečových“ služeb a do toho Vánoce a dovolené – koncem roku tým dvojnásob pocítil absencí tak platného člena, který navíc nerozlišuje mezi všedním dnem, víkendem a svátkem. „Místo aby ve svém věku vysedávala u seriálů, radši chodí do práce, kde pomáhá lidem, často mladším, než je ona sama. A navíc s takovým nasazením,“ dělí se o svou zkušenost vedoucí Charitní pečovatelské služby a Charitní osobní asistence Miroslava Mrázková.

Anička neschází jenom svému pracovnímu týmu, také dlouhodobí uživatelé charitních služeb se na ni vyptávají. Několikaměsíční odloučení vyvolalo stesk na všech stranách trojúhelníku. „Zatím nevím, dokdy bude moje rehabilitace trvat, je to dlouhé, ale moc na všechny vzpomínám. Chybí mi moje práce a nejvíc lidí kolem mě, jak kolegové, tak klienti. Doufám, že budu moci brzy mezi ně,“ vzkazuje z rehabilitačního ústavu Anička.

DOMINIKA DUKOVÁ

Průvodkyně posledních dnů života

Celý svůj život zasvětila péči o nemocné a nyní

se stará o umírající. Stála u zrodu domácí hospicové péče v Brně. IVA MATĚJKOVÁ je vrchní sestra Domácího hospice sv. Lucie.

Pamatujete si na své první setkání se smrtí?

Vzpomínám si, jak náhle zemřela moje babička. Byly mi dva roky a vzpomínám si, že jsem se maminky pořád ptala, jestli neumřu. Před dvaceti lety pak zemřel můj tatínek, o kterého se starala maminka doma. Tatínek nakonec zesnul v nemocnici, protože v té době nebyly jiné možnosti. Právě to

mě nejspíš ovlivnilo při volbě práce v domácí hospicové péči. Uvědomuji si, že tohle jsem nemohla tatínkovi poskytnout. Stala jsem se první sestrou Domácího hospice sv. Lucie a stála u jeho zrodu.

Jak funguje péče v domácím hospici?

Má-li rodina zájem o domácí hospicovou péči, je potřeba, aby praktický nebo ošetřující lékař pacienta vyplnil žádost. Zdravotní sestra pak s lékařem jede na první konzultační návštěvu. Na setkání se určí, zda bude pacient přijat do domácí hospicové péče a jak často budeme nemocného navštěvovat nebo jakou péči vlastně potřebuje. Sestřičky si každý den rozdělují pravidelné návštěvy u pacientů a večer a o víkendech mají pohotovost. Rodiny dostávají k dispozici telefonní číslo, na které mohou kdykoli zavolat, zeptat se, uklidnit i ujistit se. Když je potřeba, rozhodne sestřička o výjezdu za pacientem a o péči lékaře.

V čem je práce sestřičky v domácím prostředí jiná?

Hlavní rozdíl je, že do péče o nemocného zahrnujete celou rodinu a všechny jsou blízké. Vždy vstupujete do kon-

krétního domova, a je tedy potřeba respektovat a tolerovat rodinu. V nemocnici je v centru pozornosti jen pacient. Jeho rodina musí přijmout pravidla nemocnice.

Co děláte, když rodinu začne ovládat strach?

Snažíme se všechny připravit na to, co mohou očekávat. Potřebují mít informace a vědět, co mohou dělat, jak reagovat. Doprovázíme rodiny a pacienta až do úplného konce, tedy i při úmrtí. Snažíme se, aby si nepřipadali bezmocní. Zvlášť v posledních dnech je péče o nemocného náročná a vyčerpávající. V týmu máme i psychologa. Naše péče není tolik úspěšná a pacientům a jejich rodině poskytujeme během ošetření čas a prostor ke komunikaci, sdílení, naslouchání. A to je to, co mě na mé práci baví.

Jaké předpoklady musí mít sestřička v domácím hospicové péči?

Zapotřebí jsou zkušenosti, empatie, umění improvizace. Klíčové je být samostatná i zodpovědná, protože u pacienta je často sama. Určitě se nesmí bát řídit auto. Ideální také je, když jí domácí hospicová péče dává smysl.

Co podle vašich zkušeností lidé v posledních chvílích života nejvíce potřebují?

Většinou jsou velice rádi, že jsou doma s nejbližšími. Část z nich se někdy trápí, zda není pro rodinu velkou záteží. Ale když je rodina přesvědčená, že chtějí mít nemocného doma, tuhle fázi překonají. Dobré je, když si umírající zachovají své zvyky, radosti, návštěvy, domácí mazlíčky. Taky je v tuto chvíli čas otevřít, říct nebo odpustit něco důležitého. Někdy chtějí pacienti stihnout i něco zažít nebo zvládnout.

Kde berete sílu ke svému povolání?

Ve vlastní rodině. Mám ráda procházky v přírodě, ráda si čtu a tančím. Snažím se volno pravidelně zařadit a vypnout hlavu. Uvědomuji si, že je to pro mě důležité, abych mohla fungovat, a to nejen v práci.

Zažíváte ve své práci zázraky?

Všichni nemohou zemřít doma. Proto je podle mě zázrak, když může umírající zůstat v posledních chvílích života doma: jsou-li respektovány jeho potřeby, tišeny obtíže, je blízký rodina a pacient prožije konec života co nejkvalitněji. SIMONA CÍSAŘOVÁ

Charita: služba, pokora, odpuštění a Boží vedení

Alena Drlíková s manželem původně snili o dětském rodinném domově. S příchodem vlastních dětí ale začala Alena založením mateřského klubu, později služby osobní asistence pro rodiny s handicapovanými dětmi, s nimiž se stýkala.

Alena Drlíková v rokycanském Denním stacionáři Pohodička s klientem Kubou. Snímek autor

V roce 2007 se stala ředitelkou Oblastní charity Rokycany. Dodnes sama objíždí nejhudší rodiny na Rokycansku a zásobuje je potravinovou pomocí. Kancelář má v příjemném prostředí Denního stacionáře Pohodička spojeného se sociálně terapeutickými dílnami pro handicapované. Na přímou práci s klienty už jí ale nezbyvá čas, ačkoli zde dříve vedla i arteterapeutické kurzy. „Teď jsem si vydobyla, že mám s klienty dvakrát týdně biblickou půlhodinku.“

Za velmi těžké považuje, že se rokycanská Charita těžko dostává k lidem, kteří žijí na hranici bída. „Nepřijdou si na úřad ani pro dávky hmotné nouze, a tak se o nich nemám jak dozvědět, nikdo o nich neví,“ vypráví o rodinách, kterým se například při souběhu mateřské dovolené a otcově dlouhodobé nemoci rapidně snížil příjem.

Jak se vyrovnala s mateřskými povinnostmi při řízení oblastní Charity? „Děti jsem si vždycky brala do práce s sebou,“ říká matka pěti dětí. „Nyní už mi pomáhají,“ poznamenává. Její dva dospělí synové totiž pracují v krizovém zařízení pro ženy a zároveň jako noční animátoři v noclehárně pro muže bez domova. Alenin muž měl tři roky na starost Charitní sociální podnik, žena třetího syna pracuje ve zdejší službě osobní asistence. Nejmladší děvčata vypomáhají jako dobrovolnice a všichni se společně účastní Tříkrálové sbírky. „Když jsme byli s manželem na psychologických testech kvůli osvojení syna Marka, vyšla nám oběma jako diagnóza přemíra altruismu,“ říká k otázce, kde se v ní bere motivace k pomoci bližním. „Jsme ale také salesiánští spolupracovníci,“ doplňuje, „je to naše poslání. Charita je o službě, pokoře, odpuštění a neustálém Božím vedení,“ uzavírá Alena.

PETR ŠÍMEK

Každý člověk má nekonečnou důstojnost

Letos oslaví 15 let v Charitě. Začínal v ostravsko-opavské Charitě na technické pozici a dnes má na starosti tři střediska sociální integrace, která pomáhají ve vyloučených lokalitách. Energii věnuje MIROSLAV HODEČEK nejen práci, ale také své velké rodině. S manželkou vychoval pět vlastních a pět osvojených romských dětí.

V ostravsko-opavské diecézní Charitě pracujete od roku 2005. Kam se za tu dobu charitní práce posunula?

Prošla velkým vývojem. V začátcích to byla hlavně dobrá vůle nadšenců, na které stála charitní práce. To ale nestačí. Změnu a profesionalizaci odstartoval zákon o sociálních službách. Postupně jsme se začali zapojovat do pracovních skupin města i kraje. To je důležité, abyste mohli ovlivnit věci od počátku.

A jak vznikala vaše střediska? Jak jste zjistili, co je právě potřeba?

Vždy jsme reagovali na výzvy, které se objevily. Ostravská lokalita v Kuncičkách byla ke zbourání. Vybydlené domy a jejich obyvatelé se topili v dluzech. V roce 2010 jsme otevřeli středisko Horizont, pro děti a mládež jsme otevřeli nízkoprahové zařízení a rodinám jsme nabídli pomoc našich sociálních pracovníků. O dva roky později vzniklo středisko Šance domova, které se soustředí na problematiku sociálního bydlení. Za tu dobu jsme pomohli s bydlením stovkám domácností v krizi.

Dnes v podobných lokalitách rozvíjíme komunitní práci a snažíme se motivovat samotné obyvatele, aby se

stali hybateli změn. Stavíme nové sociální byty a přemýšlíme nad novým konceptem alternativní školy pro děti z těchto lokalit.

Má to smysl? Vidíte výsledky svého úsilí a práce?

Odjakživa mne přitahovaly tzv. neřešitelné problémy. Je škoda, když většina společnosti na hledání řešení pro ty nejslabší rezignuje. Je naše odpovědnost a úkol zajistit, aby všechny děti mohly pokud možno vyrůstat v důstojných podmínkách. A na druhé straně mě pak těší každý drobný pokrok a posun v konkrétních domácnostech. Dost těžko se to vyjadřuje statisticky, ale například v našem nejstarším projektu, Vesnička soužití, kterou tvoří 30 rodinných domků, si za 18 let existence udržely bydlení dvě třetiny rodin. Procházely krizemi, ale s pomocí je překonaly. Pro mě je navíc úžasné, že mohu v Charitě propojit svůj pracovní a křesťanský život.

Jak se nenechat pohlit „pácháním dobra“?

V neziskovém sektoru pracuje hodně nadšenců a „srdcařů“ – a to je příjemné. Pokud ale podlehnou dojmům, že já

jsem ten, kdo zachrání všechny ty potřebné lidi a vyřeší jejich problémy, je to cesta do záhuby. Zdravou motivací by měl být upřímný zájem o hledání všeobecně přijatelného řešení pro sociálně slabé, otevřené srdce, vytrvalost a odvaha. Je však také pravda, že si člověk musí hodně hlídat a chránit soukromý život a naučit se oddělovat soukromí a práci. Dávat „císaři, co je císařovo, a Bohu, co je Boží“. Jinak ho může „páchání dobra“ zcela pohlit.

Máte svou vizi ideálního světa?

Ten nejspíš nebude existovat nikdy a „chudé budeme mít vždycky“. A naším úkolem vždy bude jim pomáhat. Jsem Charitě vděčný za svobodu, se kterou je otevřená všem nápadům na zlepšení situace potřebných. Za každého, kdo s pochopením pomáhá s konkrétními problémy konkrétních lidí. Jsem vděčný Bohu za společenství lidí s nasazením a zápallem.

Věřím, že každý člověk má nekonečnou důstojnost. Byl stvořen z prachu země, ale byl oživen Božím dechem (Gn 2,7). A ten v nás stále je. Trošku jsme na to v Evropě, a v Česku zvlášť, pozapomněli...

SYLVA LEJSKOVÁ

Charita je zkrátka moje práce

„Charita je zkrátka moje práce,“ říká rozhodně Jiří Havelka, zástupce ředitele Diecézní charity Hradec Králové. Jeho akční rádius a nasazení často nezná hranic. Stará se o provoz a techniku, vedle toho pomáhá těžce nemocným, poskytuje poradenství cizincům a koordinuje humanitární pomoc.

Je náročný a má rád pořádek, ale vždy ochotně pomůže i svým kolegům. A skautskou průpravu nezapře ani doma. S manželkou zvládají početnou rodinu, péstounskou péči o další tři děti a také opatrovnictví o handicapovaného Pepíka.

Když Jiří Havelka v lednu 1993 nastupoval do Charity na „civilku“, ještě netušil, že brzy na vlastní kůži zakusí následky války na Balkáně. Evropa se tehdy potýkala s uprchlickou vlnou ze zemí bývalé Jugoslávie a do pomoci se zapojila i hradecká Diecézní charita za podpory německých kolegů. „Starali jsme se o rodiny z bývalé Jugoslávie, aby se u nás domluvily a jejich děti mohly chodit do školy,“ vzpomíná Jiří Havelka, který dodnes radí a pomáhá cizincům v Pobytovém středisku Ministerstva vnitra ČR v Kostelci nad Orlicí.

„Vypravili jsme taky několik kamionů s humanitární pomocí do Bosny a Kosova. V Mostaru a Sarajevu jsem se pak setkal s opravdovým lidským utrpením. A nikdy nezapomenu, jak nás spontánně vítali sirotci v domově pro tzv. děti

ze sklepa,“ líčí své dojmy z humanitární mise do Bosny Jiří. Tenkrát na Diecézní charitě pracovali jen čtyři lidé a dva civilkáři. Zkušenosti nabírali od německé Charity, která pro ně byla vzorem. „Zvládli jsme toho ale hodně. Pomáhali jsme a zakládali služby z euforie z čerstvě nabyté svobody,“ dodává.

S lidskou tvář

Pro své bohaté zkušenosti, organizační schopnosti a aktivní přístup je i dlouholetým koordinátorem povodňové pomoci v královéhradecké diecézi. Charita vždy výrazně pomáhala obětem záplav v 90. letech i po roce 2000. „Díky naší síti Charit jsme schopni rychle reagovat. Podařilo se nám sehnat i potřebnou techniku. S vyklizením vyplavených domů nám pomáhali taky dobrovolníci a skauti,“ vysvětluje Jiří. Člověk musí být i dobrý psycholog a proškolený na krizovou intervenci. „Lidé byli rádi za pomoc. Ukazovali nám fotky, vzpomínali a došlo i na slzy,“ vybavuje si Jiří Havelka,

Jiří Havelka.

Snímek autorka

který musel kvůli povodním nejdnou odložit i rodinnou dovolenou.

Přestože je Jiří plně vytížený svou prací v kanceláři, ještě vede půjčovnu pomůcek pro pacienty s nevyčíslenou Huntingtonovou chorobou. „Speciální křesla odlehčují hlavně pečující rodinám, protože nemocní jsou plně závislí na pomoci druhých. Vždycky je i zaučím a jezdím na setkání rodin,“ popisuje Jiří, který také působí v poradně pro cizince jako sociální pracovník. Vedle toho spravuje humanitární sklad, veškerou provozní techniku včetně školení a zajišťuje distribuci materiálů na Tříkrálovou sbírku.

Na otázku, co mu Charita dává a co bere, Jiří odpovídá: „Mám radost, když se nám práce daří a lidé si cení naší

pomoci. Jsem taky rád za všechny kolegy, se kterými jsem kdy mohl a mohl pracovat. A když třeba potkám naše sestry v charitním autě, jsem na ně hrdý.“ A jak Jiří Havelka dobíjí baterky? Nejradši se svojí velkou rodinou, která mu je oporou. „Z dětí máme s ženou radost. Dobře vědí, kde pracuju. Chodí i na tříkrálovku, teď skládaly postničku. A těší mě, že vnímají důležitost pomáhající profese,“ rozpovídá se Jiří, o kterém jeho manželka s nadsázkou říká, že Charita je jeho první dítě.

Do budoucna si Jiří přeje, aby Charita nadále dobře fungovala. A právě díky lidem se srdcem na pravém místě, jako je Jiří Havelka, Charita šlape dál a přitom si uchovává svou lidskou tvář. JANA KARASOVÁ

Církev není jen „chodit do kostela“

Celý život pracovala jako zdravotní sestra v Domově sociální péče ve Skalici, kde se starala o osoby s mentálním a kombinovaným postižením. V době svého volna jezdila do Litoměřic, kde na místním biskupství probíhala příležitostná pomoc bezdomovcům a lidem sociálně slabým, kteří mnohdy neměli žádné oblečení.

Psal se rok 1989. Litoměřická Charita byla teprve v plenkách a z Marty Zachové se stala čerstvá důchodkyně. Rozhodla se stát vedoucí šatníku a je jí dodnes. „Věřím, že velkou zásluhu na mém rozhodnutí měl P. Ladislav Kubíček. Byl mým duchovním vůdcem. Děkuji Bohu, že jsem ho mohla poznat. Díky němu a jeho práci jsem zjistila, že víra znamená pomáhat lidem. Pochopila jsem, kam patřím a co mám dělat,“ říká Marta Zachová.

Mezi činnostmi charitního šatníku začal patřit i kontakt s vězni. Ti se na něj

čím dál častěji obraceli s žádostí o zaslání hygienických potřeb či potravinovou pomoc.

Většinu svých klientů zná jménem, zná jejich příběhy. Není divu, někdo chodí do šatníku po celou dobu. Někdy si k ní zajdou pro čisté ošacení, radu, někdy se spokojí s kávou či vlídným slovem. Nedodrželi-li někdo stanovená pravidla, dokáže paní Marta zasáhnout a trvat na jejich dodržení. Je přirozenou autoritou.

V loňském roce oslavila životní jubileum – osmdesátiny. I přes svůj

věk je to stále energická žena plná života, která se zajímá o lidi kolem sebe. Prošla si komplikovanými zdravotními problémy, ale nikdy se nevzdala a bojovala. Svůj volný čas tráví zejména péčí o svou vel-

Marta Zachová ve svém království – charitním šatníku. Snímek Jakub Žák

kou rodinu. Je pečující a starostlivou maminkou čtyř dětí, babičkou šesti vnoučat a patnácti pravnoučat. Velkou vášní je pro ni turistika a cestování po vlasti, zejména po poutních místech.

Církev neznamená „jen“ chodit do kostela

Charitní šatník v Litoměřicích je otevřen čtyři dny v týdnu. Paní Zachová zde s největší pravděpodobností zastihnete v otevřené době vždy. A pro to vlastně dělá?

„Církev neznamená jen chodit do kostela. Chci, aby církev ukázala a dokázala, že umí a chce pro lidi něco docela konkrétního udělat. V této oblasti čerpám ze zkušeností nabytých v blízkosti P. Kubíčka, jenž je mi velkým životním vzorem. Pokud mi to Bůh dovolí, chtěla bych takhle sloužit i nadále.“

EVA HADAŠOVÁ

Pomoc potřebným přichází díky dobrovolnici

Farní charita Mnichovice ještě před dvěma lety vůbec neexistovala. Dnes už o ní v regionu dobře vědí starostové, úředníci na obecních úřadech, členové sociálních komisí, ale zejména spousta lidí, kteří jsou navíc ochotní jejím prostřednictvím pomáhat svým sousedům. Za svou existenci vděčí toto dílo LUCII PROCHÁZKOVÉ.

Proč jste se do něčeho takového pustila?

Po mateřské jsem chtěla pracovat nejen ve školství, ale také v nějaké charitativní organizaci. V Mnichovicích taková organizace chyběla. A tak jsem se rozhodla ji založit. Naplňuje mě to. Hodně času trávím s lidmi v terénu, poznávám spoustu životních příběhů i zajímavých osudů. Na sociálních odborech mi říkají, že jsme jejich prodloužená ruka. Mám z toho radost.

A jak jste přišla na to, co je zapotřebí a kdo by měl být příjemcem pomoci?

Na sociálních odborech mi dali kontakty na rodiny, kterým bychom mohli být prospěšní. Díky tomu víme o rodi-

Lucie Procházková, zakladatelka Farní charity Mnichovice, pomáhá seniorům a rodinám v těžkých životních situacích, kterým mnohdy nezbývají peníze ani na jídlo. Potraviny pro potřebné získává Farní charita Mnichovice mj. díky Sběrce potravin. Při té poslední vybrala 800 kg – 40 plných banánových krabic. Snímek archiv ADCHP

nách v těžkých životních situacích, seniorech s nízkým příjmem, matkách samoživitelkách s několika dětmi, které nedostávají výživné nebo tak málo, že s penězi nevystačí. Právě jim pravidelně vozím potravinovou pomoc, protože jim po zaplacení nájmu a dalších provozních nákladů na jídlo nezbývají peníze. Jen za loňský rok jsme darovali 2,5 tuny potravin. Zajišťujeme i šatstvo, obuv a další pomoc. Rukama našich dobrovolníků prošlo loni 1,5 tuny oblečení, které našlo své nové majitele mezi lidmi v sociální nouzi.

Kontaktují i starosty v obcích, které spadají do naší farnosti, aby nám řekli o lidech, kteří potřebují podporu. Přispíváme chudým rodinám, aby byly děti vybaveny školními pomůckami a mohly jezdit třeba na školy v přírodě. Takhle jsme se dozvěděli i o osamělé seniorce, které vyschla studna. Z výnosu Tříkrálové sbírky jí chceme pomoci vybudovat přípojku na vodu. Pro „krále“ je to skvělá zpráva – vědí, komu konkrétně pomáhají.

Nedoléhají na vás osudy těch, kterým pomáháte?

Ze začátku mě některé osudy braly za srdce, ale je nutné si držet odstup. Charitě věnuji dvě až pět hodin denně, dalo by se dělat mnohem víc, snad se to povede časem. Vždy mě povzbudí, jak pozitivně naši práci lidé přijímají, jak jsou ochotní pomoci. Máme 30 dobrovolníků a další laskavé pomocníky, na které se mohou obrátit. S naší společností to rozhodně není tak hrozné, jak se někdy vykládá.

Co považujete za největší úspěch Farní charity Mnichovice?

Tříkrálovou sbírku, při které jsme vybrali přes 160 tisíc korun. Navíc nikdo z oslovených koledníků neodmítl svou účast. Lidé vidí, že se výnos v místě využije. Nejsme žádná anonymní neziskovka. Vědí, že to neutopíme v provozních nákladech a peníze se nikde nepoztrácejí ani nerozdrobí.

Kdyby se objevil štědrý dárcer a mnichovickou Charitu podpořil velkou částkou, jak byste dar využila?

V budoucnu bych se ráda zabývala komunitní prací – propojením rodin a seniorů, protože si mohou být vzájemně užiteční.

Nemáme žádné sídlo – kontaktní kancelář. Když nám někdo chce poskytnout věcný dar, musím pro něj přijet. Bohužel na něco takového, jako je kancelář s přilehlým skladem, nemáme prostředky.

Kde berete sílu a motivaci k dobrovolnictví?

Samo se ukázalo, co všechno je potřeba. A teď už nejde přestat, protože to lidé potřebují. Zvlášť když vidím děti, které díky naší pomoci mají svačinu nebo oblečení.

A ona to není jen moje zásluha. Podpora shůry od Pána Boha je opravdu veliká.

JARMILA LOMOZOVÁ

Češi pomáhají dětem s autismem v Gruzii

Peníze z českého státního rozpočtu pomáhají dětem s autismem v Gruzii. Rozvoji péče o takto postižené děti se v zemi na pomezí Evropy a Asie věnuje Charita Česká republika.

Být rodičem dítěte s poruchou autistického spektra je náročná situace sama o sobě, s o to většími obtížemi se musejí potýkat lidé v zemích s méně rozvinutou sítí státních či obecních služeb, které mohou rodičům autistů ulevit. Jednou z takovýchto zemí donedávna byla Gruzie. Už pět let se však rozsah i kvalita tamějších služeb pro autistické děti i jejich rodiče zlepšuje také díky Charitě Česká republika.

Malému Sandrovi diagnostikovali poruchu autistického spektra v pěti letech. Byl agresivní, ubližoval sobě i ostatním dětem a pro rodiče s ním bylo těžké komunikovat. Začal však navštěvovat jednu z pilotních inkluzivních školek, která v gruzínském městě

Péče v nové školce v gruzínském Telavi.

Snímek Stanislav Krupař

Telavi vznikla díky práci Charity Česká republika. V ní se mu dostalo individuální péče speciálně vyškolených pracovníků. „Po šestiměsíční terapii jsme začali vidět první výsledky. Nyní už s námi i okolím celkem bez problémů komunikuje a ve školce si hraje se svými vrstevníky,“ říká Sandrova matka Natia Sosia.

Takového pokroku mohl Sandro dosáhnout díky změnám, které Charita Česká republika iniciovala jak na systémové úrovni, tak na úrovni poskytování péče. V březnu 2018 přijalo gruzínské ministerstvo zdravotnictví národní protokol diagnostiky a léčby poruchy autistického spektra, který nastavuje minimální standardy péče.

Na základě tohoto standardu pak pracovníci Charity začali školit zdravotníky, zaměstnance samospráv i poskytovatele péče, kteří mohli zlepšit kvalitu služeb. A tak se podařilo zařadit Sandra mezi vrstevníky.

„Tam, kde nejsou odpovídající služby dostupné, zůstávají autistické děti v izolaci, protože rodiče neví, jak si s jejich nezvladatelným chováním poradit. My jsme díky absolvovanému školení schopni stanovit rozvojové cíle pro jednotlivé děti a dlouhodobou terapii je začlenit do předškolní výchovy,“ objasňuje Nana Bragvadze, terapeutka specializovaného dětského centra v Telavi.

Do vzdělávání gruzínských kolegů byli zapojeni i školitelé z českého Národního ústavu pro autismus, kteří v prosinci 2019 společně s místními odborníky vytvořili též plán rozvoje služeb pro dospělé. Pokud tamní ministerstvo zdravotnictví tento návrh schválí, posune se Gruzie díky sdílení české zkušenosti v kvalitě i rozsahu péče pro lidi s poruchou autistického spektra o notný kus ke standardu, jenž je běžný v zemích Evropské unie. To vše může Charita Česká republika dělat jen díky finanční podpoře, kterou dostává od České rozvojové agentury, jež má peníze ze státního rozpočtu na rozvojové projekty v zahraničí na starosti.

JAN BLINKA

Zambijci jsou pohodáři, máme mnoho společného

Bezmála deset let pracuje **LUCIE HRABCOVÁ** z Uherského

Hradiště jako terénní koordinátorka (Field Offices Coordinator) pro Zambii. Zeptali jsme se, co její práce obnáší.

Jak se stalo, že pracujete tolik let pro Charitu v Zambii? Co vám tato práce přináší?

Mému působení na misi předcházelo pár let života v Zambii a sbíraní zkušeností v rozvojové práci. A také několik osudových zvrát. Jedním z nich bylo setkání s Teou Tihounovou, zakladatelkou zambijské charitní mise. Pracovala jsem tehdy jako

vedoucí učňovského centra v Mongu v Západní provincii. Tea tam v roce 2013 přijela pod hlavičkou české Charity rozjet nové aktivity v sektoru zdravotnictví. A také budovat novou misi.

O tom jsem v té době ale mnoho nevěděla. Pro mě byla zkrátka přátelskou novou dívkou. Vybavuji si, jak jsem si ji dobírala, že vypadá sotva jako maturantka. Rychle se však ukázalo, že je to profesionálka, od níž se budu mnohé učit. A nejen já. V Tee jsme s přáteli a kolegy našli vzor.

V roce 2017 jsem se oficiálně stala součástí týmu. Bylo to období nadšeného workoholismu. Nic nás nemohlo připravit na to, jak nečekaně skončí. V listopadu 2018 Tea náhle zemřela. Podlehla malárii. Dívka s tváří maturantky po sobě zanechala misi s víc než stovkou zaměstnanců. A nám závazek – jít dál.

Na co jste ve své práci zvlášť hrdá? Co je pro vás měřítkem úspěchu?

Jsem hrdá na kolegy, kteří i po Teině odchodu misi ziji a odvádějí skvělou práci.

V obecnější rovině úspěch hodnotíme podle toho, zda se daří dosahovat trvalých změn. V první řadě v životě jednotlivců. Já se v Zambii specializuji na podporu uprchlíků a jiných skupin ohrožených extrémní chudobou. Pomáháme lidem postavit se na vlastní nohy, například podporou drobného podnikání, ale i péčí o další aspekty jejich života. Úspěch je pro mne být svědkem, jak se klientům vrací kontrola, důstojnost, možnost rozhodovat se.

Důležité jsou i změny strukturální. Tedy zda se daří zmírňovat nerovnosti a posilovat mechanismy komunit, aby uměly výzvam čelit vlastními silami.

Jakou si ze své práce nesete nejsilnější osobní zkušenost?

Spiš než konkrétní moment se mi vybavují útržky vzpomínek, hlavně na klienty. Osobnosti, které v práci potkáváme. Momenty, kdy šlo o život. I okamžiky banálního štěstí. Třeba když se v uprchlickém táboře Mayukwayukwa odpolední slunce opřelo do trávy pod zvláštním úhlem. Šlo jen o kouzlo okamžiku. Ale dodalo mi to víru, že naše práce má smysl.

V čem nám může být Zambie inspirací?

Rozhodně pozitivním přístupem! Zambijci jsou lidsasové, máloco je pro ně problém. Jeden příklad: v roce 2017 se kvůli eskalaci konfliktů v Kongu zvýšil příliv uprchlíků. Pro chudobnou Zambii, která už tehdy hostila zhruba 70 tisíc utečenců, to znamenalo zátěž. Když o situaci začala referovat média, čekala jsem negativní reakce. Ale kdepak, většina lidí s uprchlíky sympatizovala. Doteď mám uloženy screenshoty komentářů online diskusí, aby mě inspirovaly ve chvílích, kdy ztrácím naději.

Jaký vzkaz předáte ze Zambie našim čtenářům?

Nebojme se. Jiných kultur, změn či zodpovědnosti. Jak říkala Tea, všechno se dá řešit. Podílet se na řešení globálních výzev například prostřednictvím rozvojové spolupráce je příležitost, ne přítěž. Ostatně s lidmi z různých koutů toho máme společného víc, než si myslíme. Hlavně budoucnost.

NOEMI SEREGI,
JÍŘÍ ŠKVOR